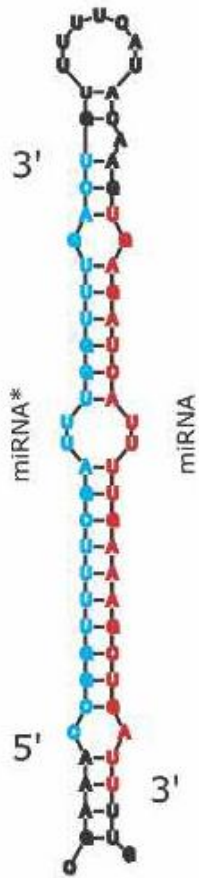
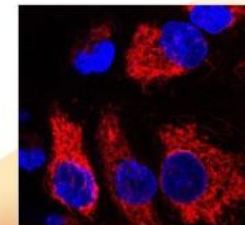

RNS-ek kimutatása

Régi és új módszerek

SmartFlare™
RNA Detection Probes

Live cell imaging of DU145 human
prostate cancer cells.

Hegyesi Hargita OSSKI
hegyesi.hargita@osski.hu

mRNS stabilitás:

mRNS féléletidő

sejt	Generáció idő	Átlag
<i>Escherichia coli</i>	20 – 60 min	3 – 5 min
<i>Saccharomyces cerevisiae</i>	3 h	22 min
Humán vagy emlős sejtek in-vitro kultúrában	16 – 24 h	10 h

Destabilizáció: AUUUA a 3' nem-transzlálódó régióban

A nem-kódoló RNS forradalma

Housekeeping

- transzfer RNS
- riboszómális RNS
- small nuclear RNS
- small nucleolar RNS

Nem-kódoló RNS

=RNS, amelyből nem lesz fehérje

Szabályozó

- piRNS
- rasiRNS
- mikroRNS
- lncRNS

Piwi-interacting RNS

(Drosophila, egér, patkány)
hiszton és DNS-metiláció→
mobilis genetikai elemek csendesítése

MikroRNS

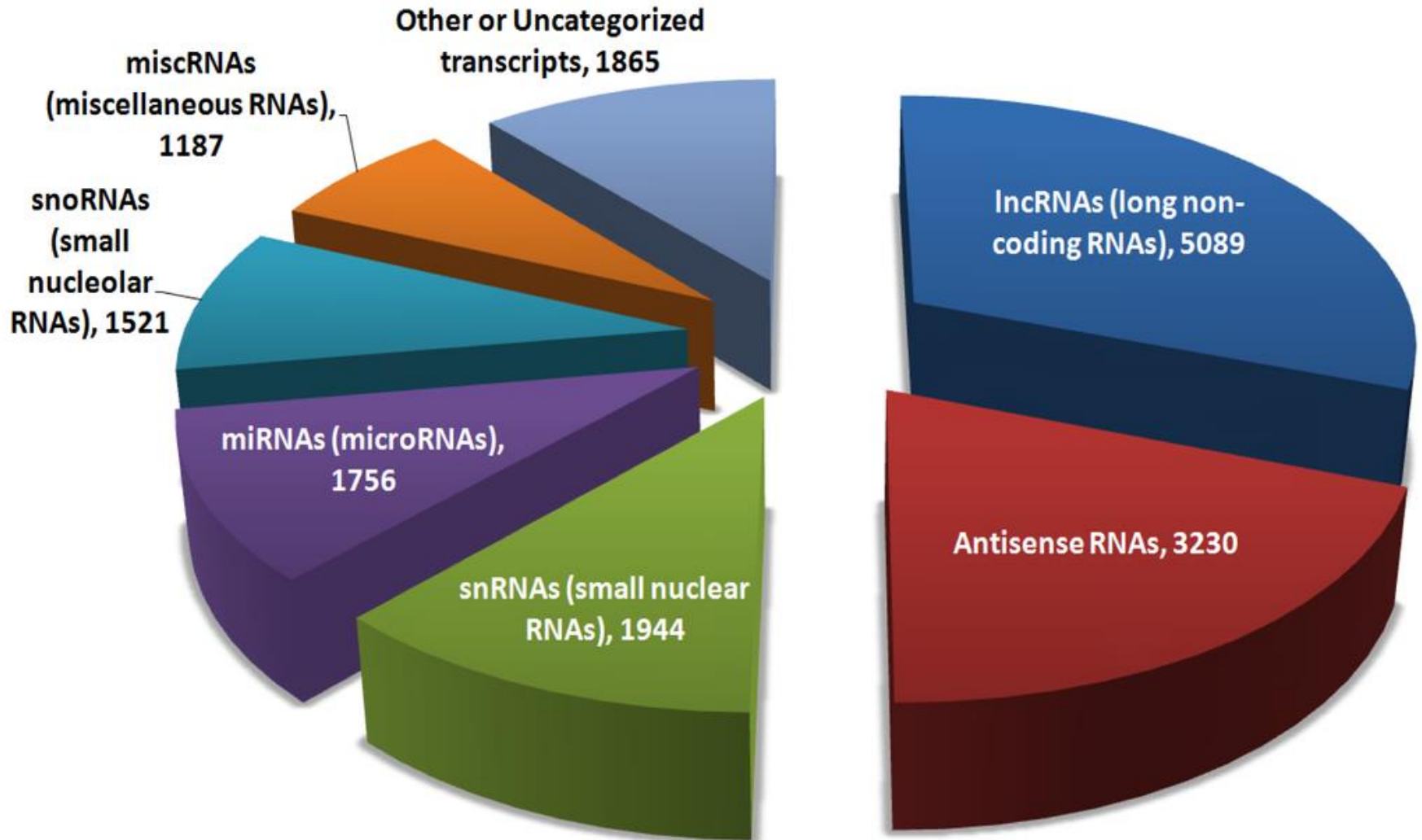
(növények és állatok)
RNS-degradáció és/vagy
transzlációgátlás→ a génexpresszió
szabályozásás

Long noncoding RNS

Transzkripció minden szintjén

tasi..., natsi..., PINK (XIST) és így tovább

Nem-kódoló RNS család

LncRNS funkció

Kicsit hasonlít a kódolókhöz:

Pol2 írja át

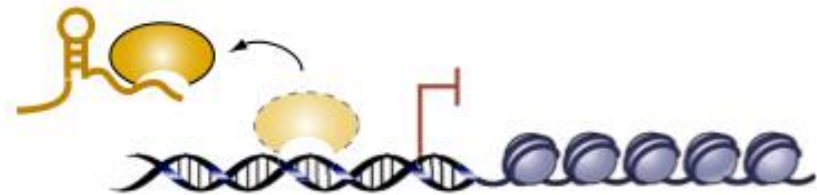
TF kell az átíráshoz

polyA farka van

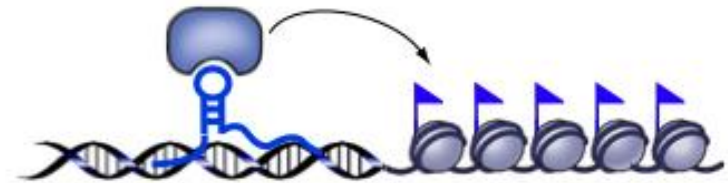
I. Signal

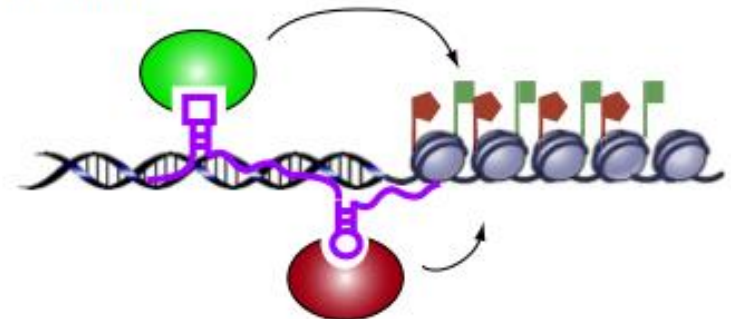
II. Decoy

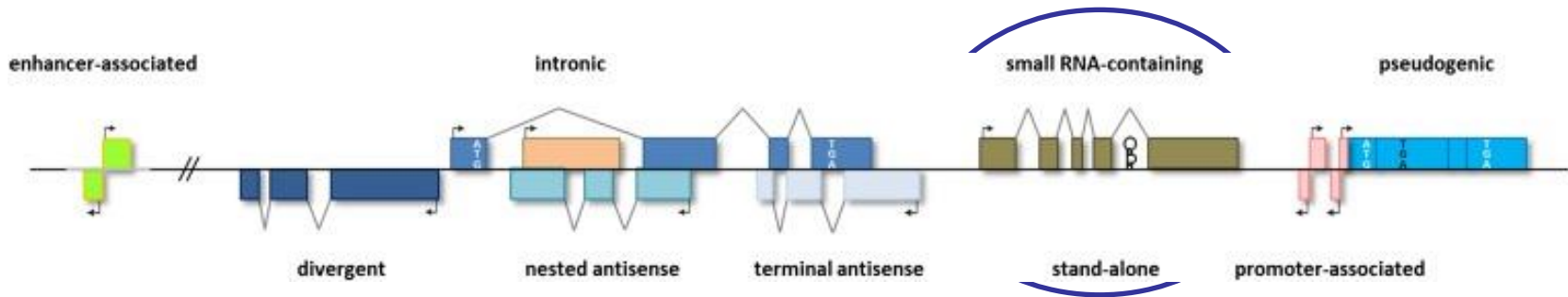
III. Guide

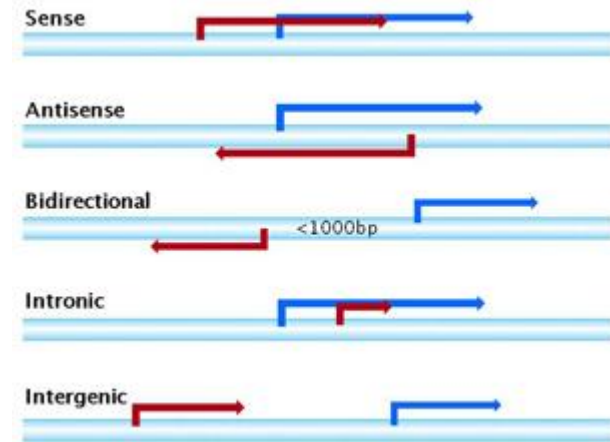
IV. Scaffold

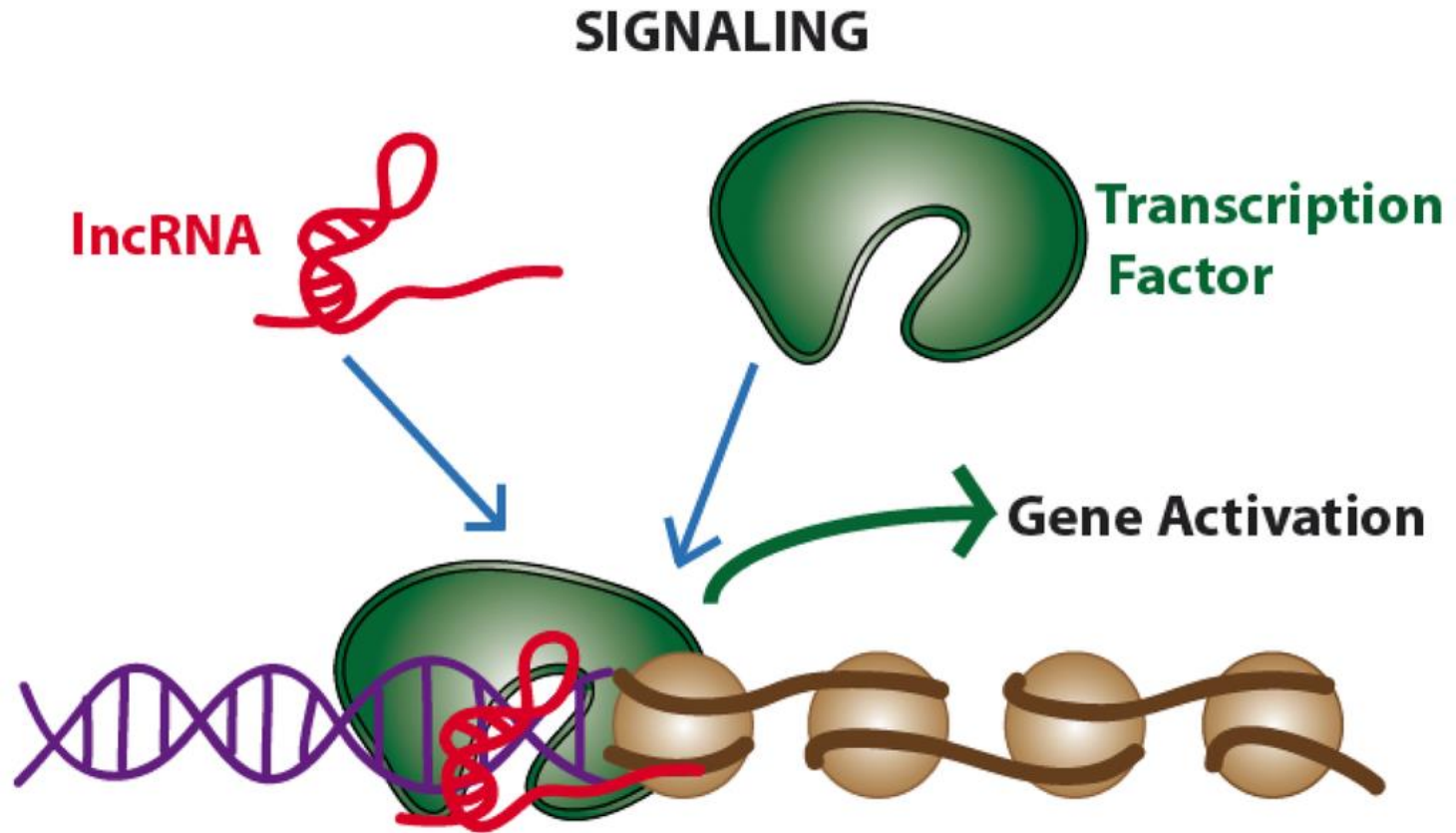
IncRNS a genomban

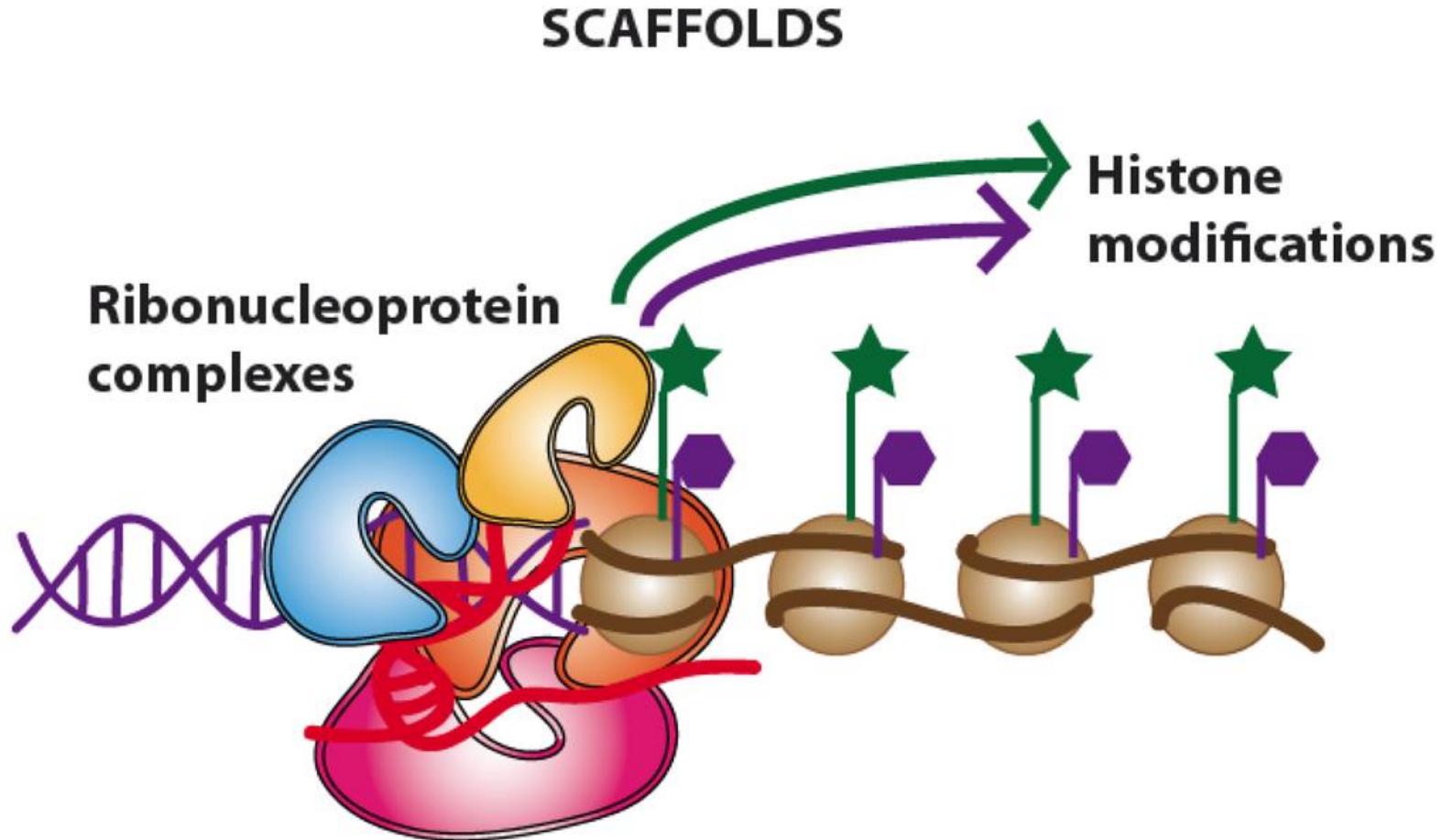
- Önálló transzkripció egység
- Enhancer-ről
- Antiszenz
- Pszeudogén promóterről

IncRNS mint génaktivátor

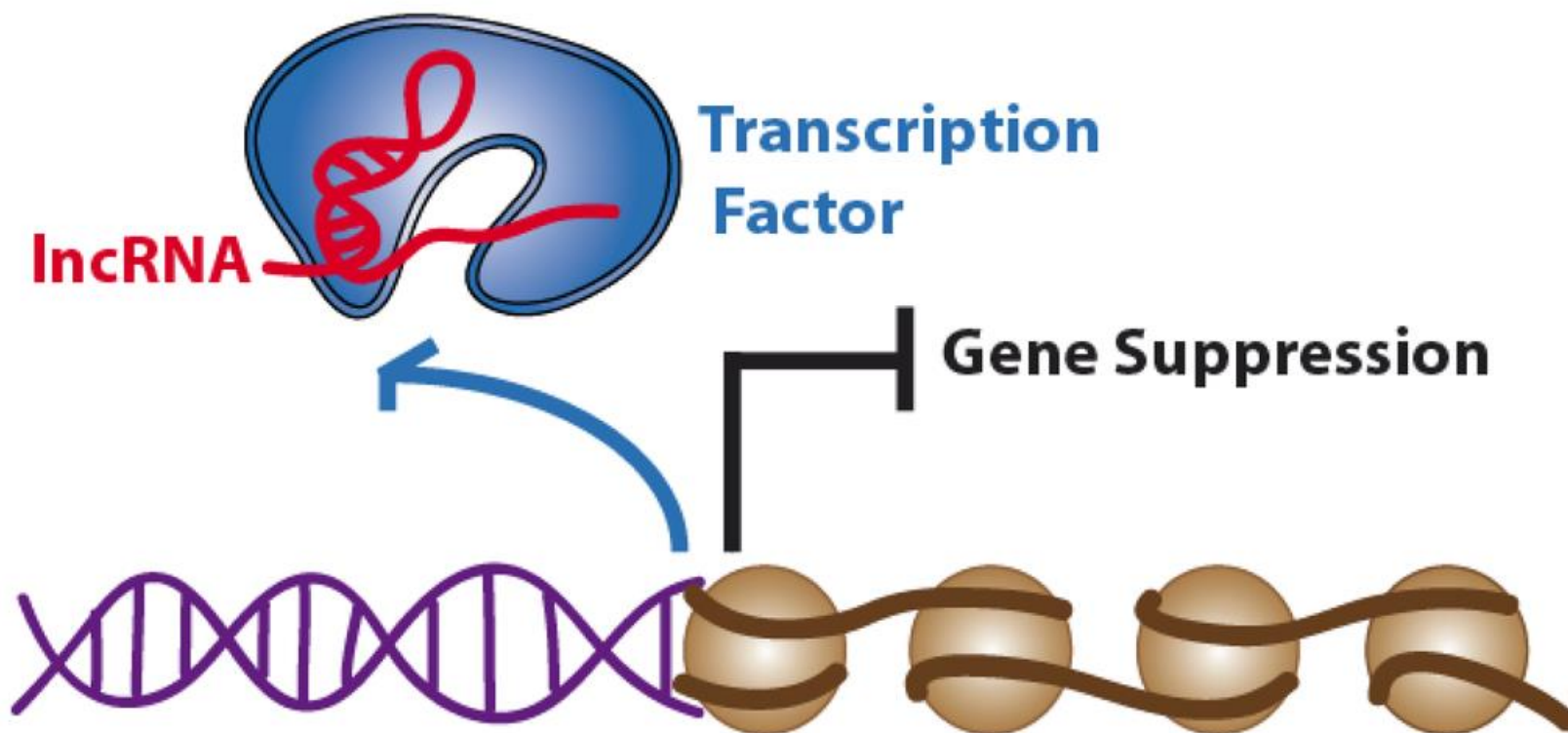
IncRNS mint kromatin módosító

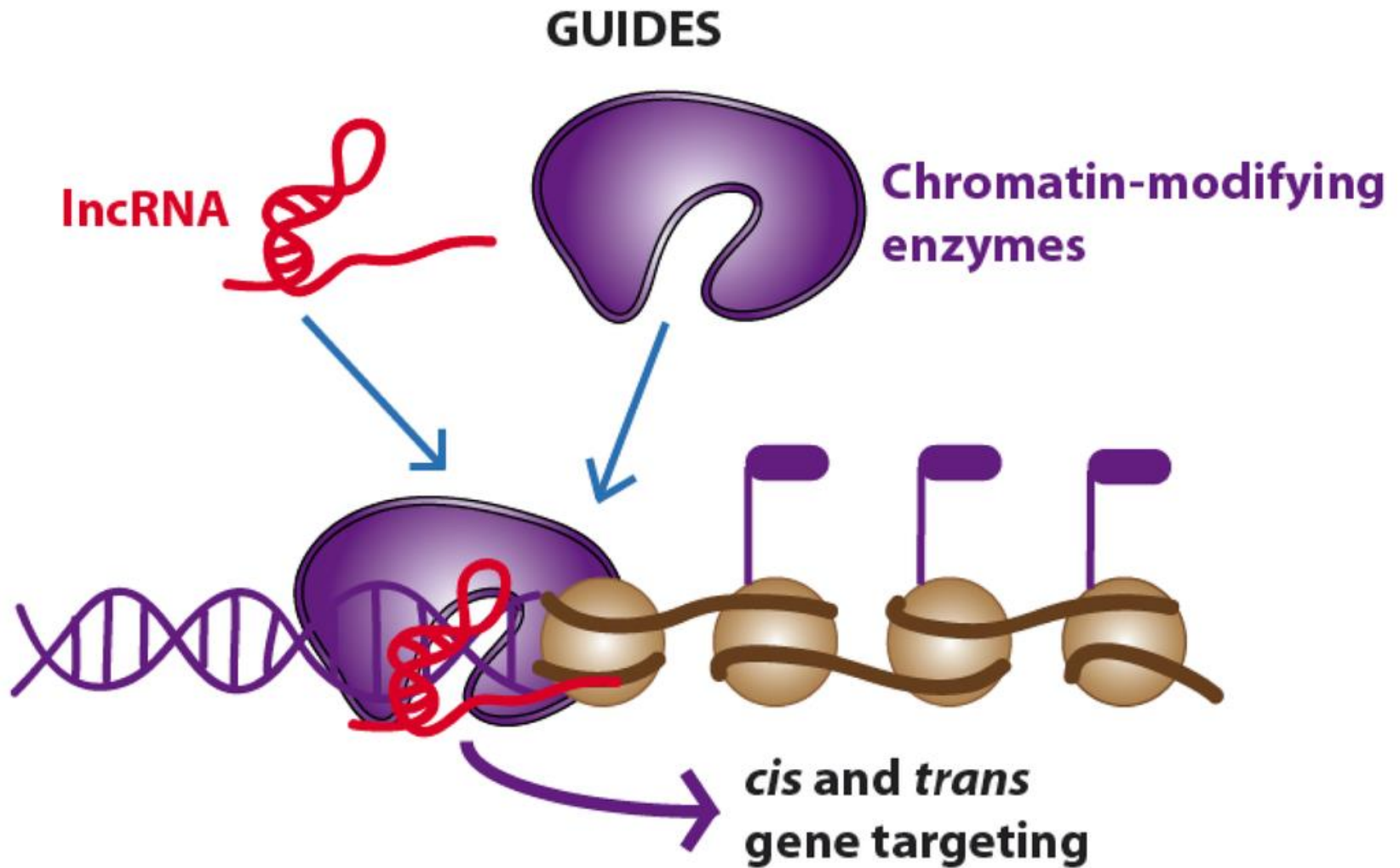

IncRNS mint génszupresszor

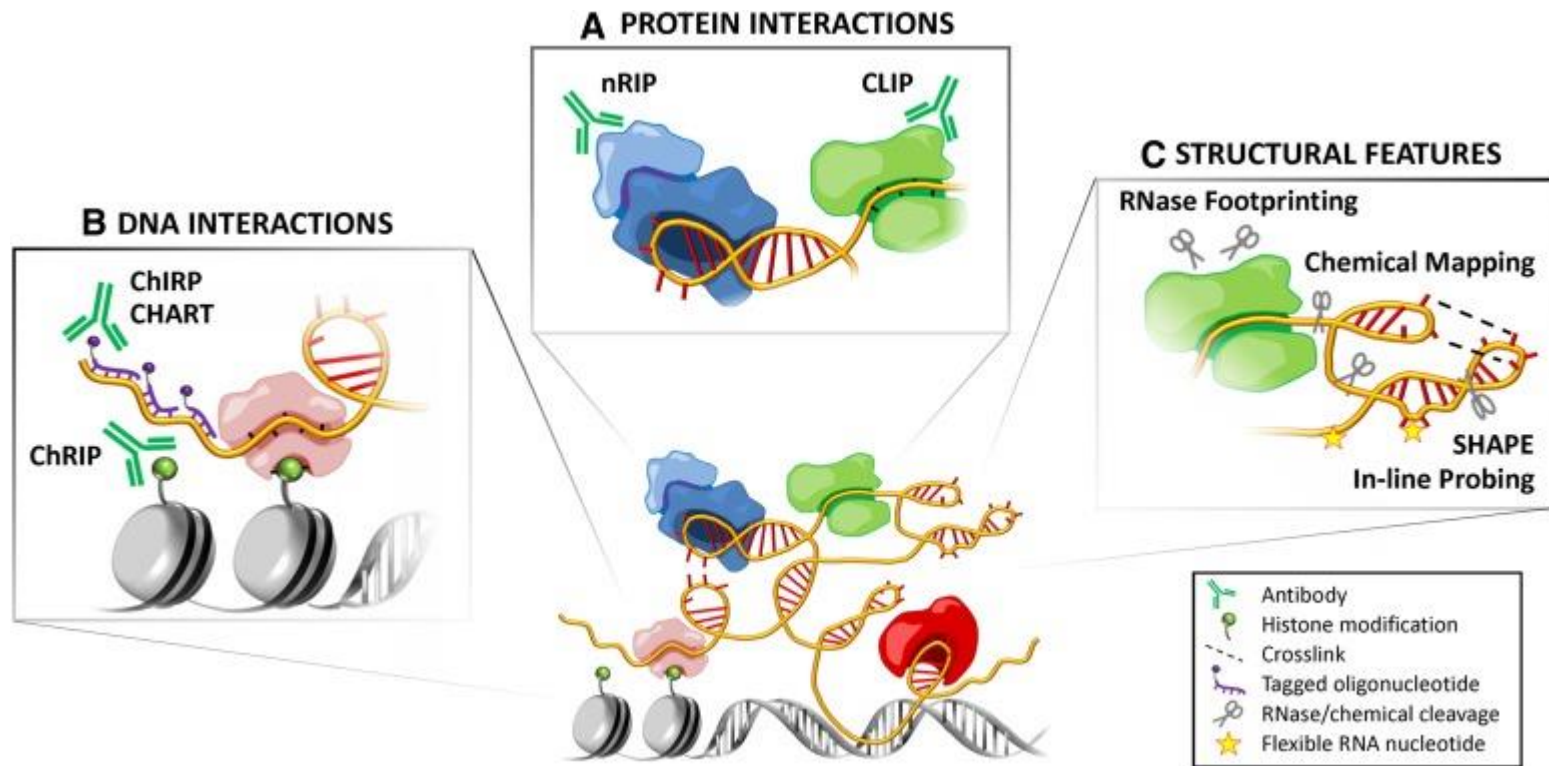
DECOY

IncRNS cisz transz regulátor

IncRNS kimutatás

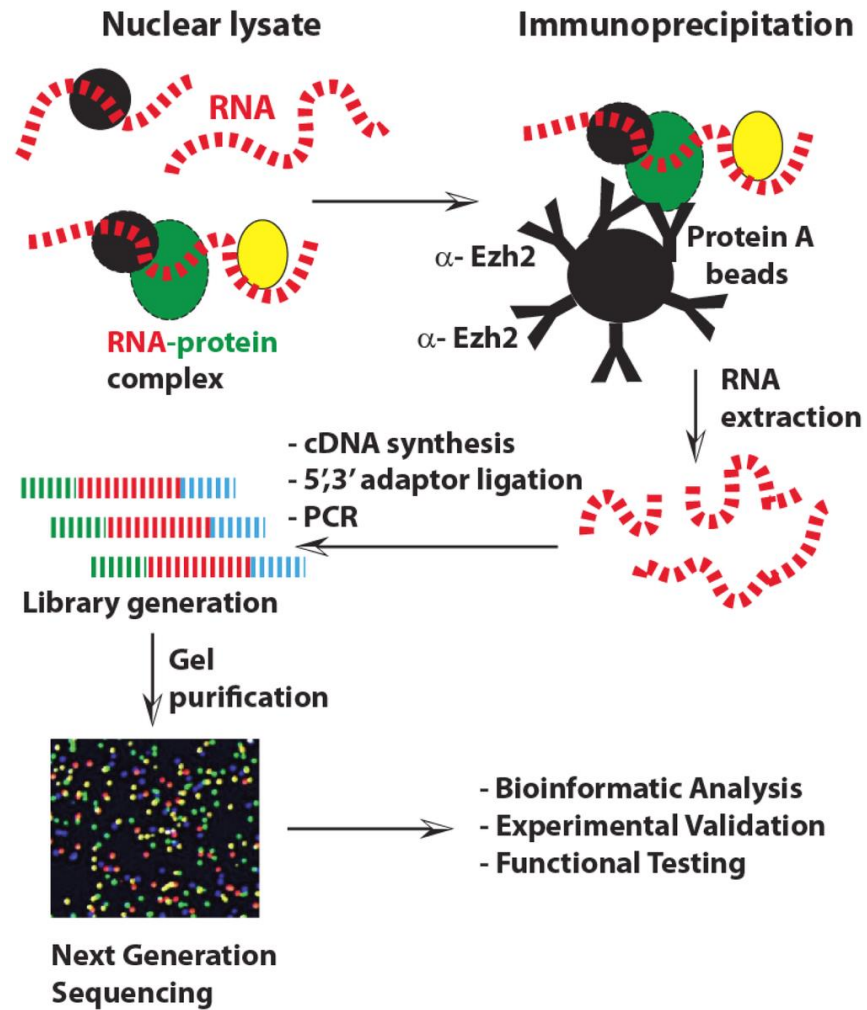

A: kapcsolódó fehérje alapján (RIP CLIP)

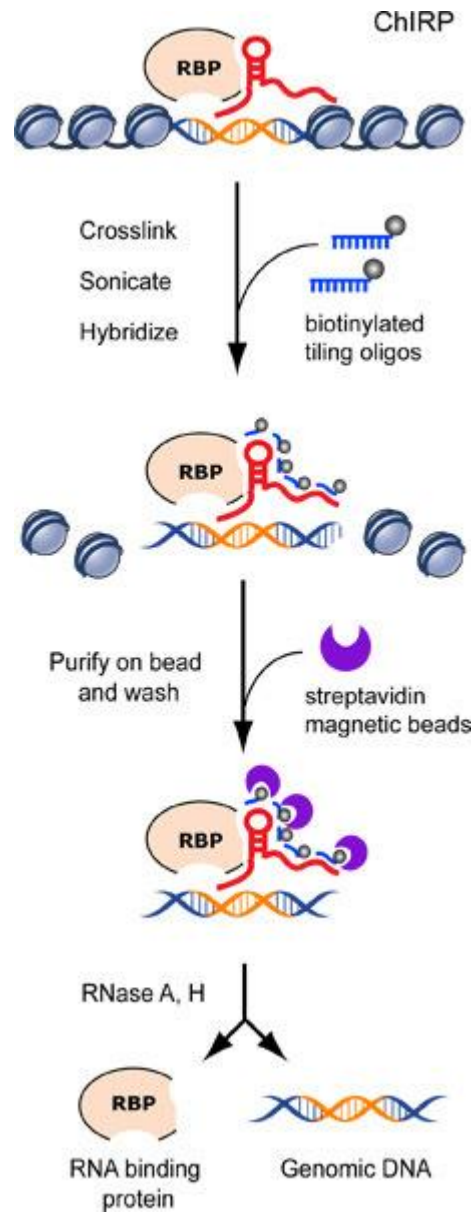
B: kapcsolódó Hiszton-DNS alapján (ChRIP)

C: szerkezet alapján (SHAPE)

RIP (RNS és immunprecipitáció)

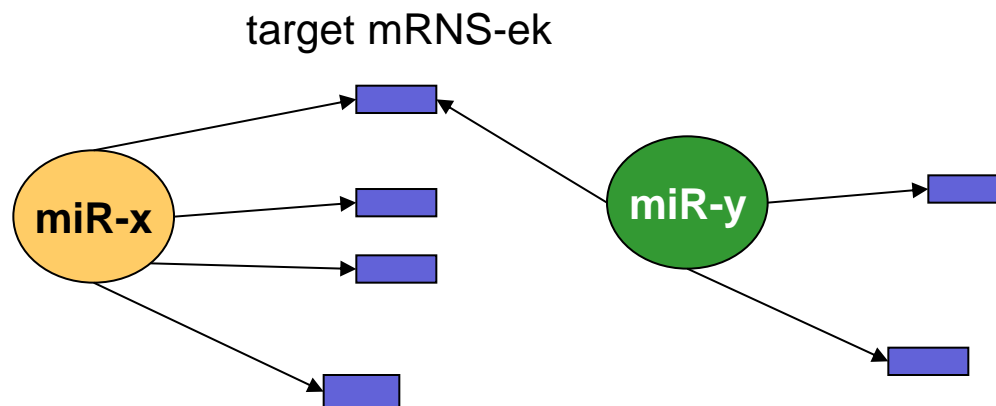

ChIRP (kromatin immunoprecipitáció)

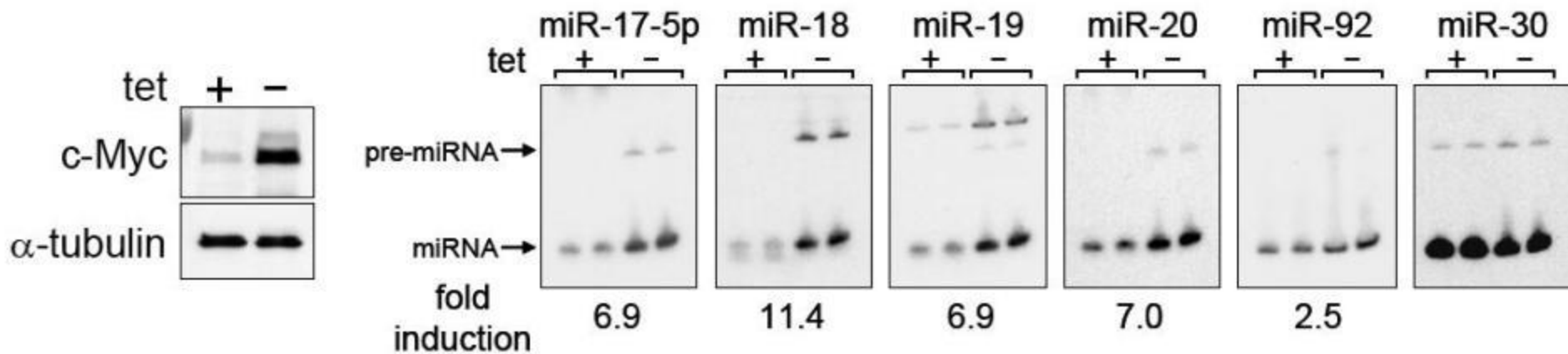
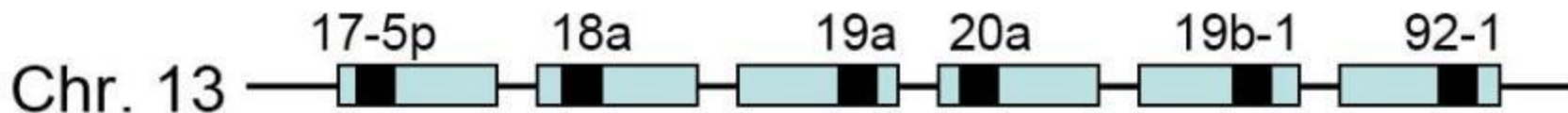

A mikroRNS az RNS-világ tagja

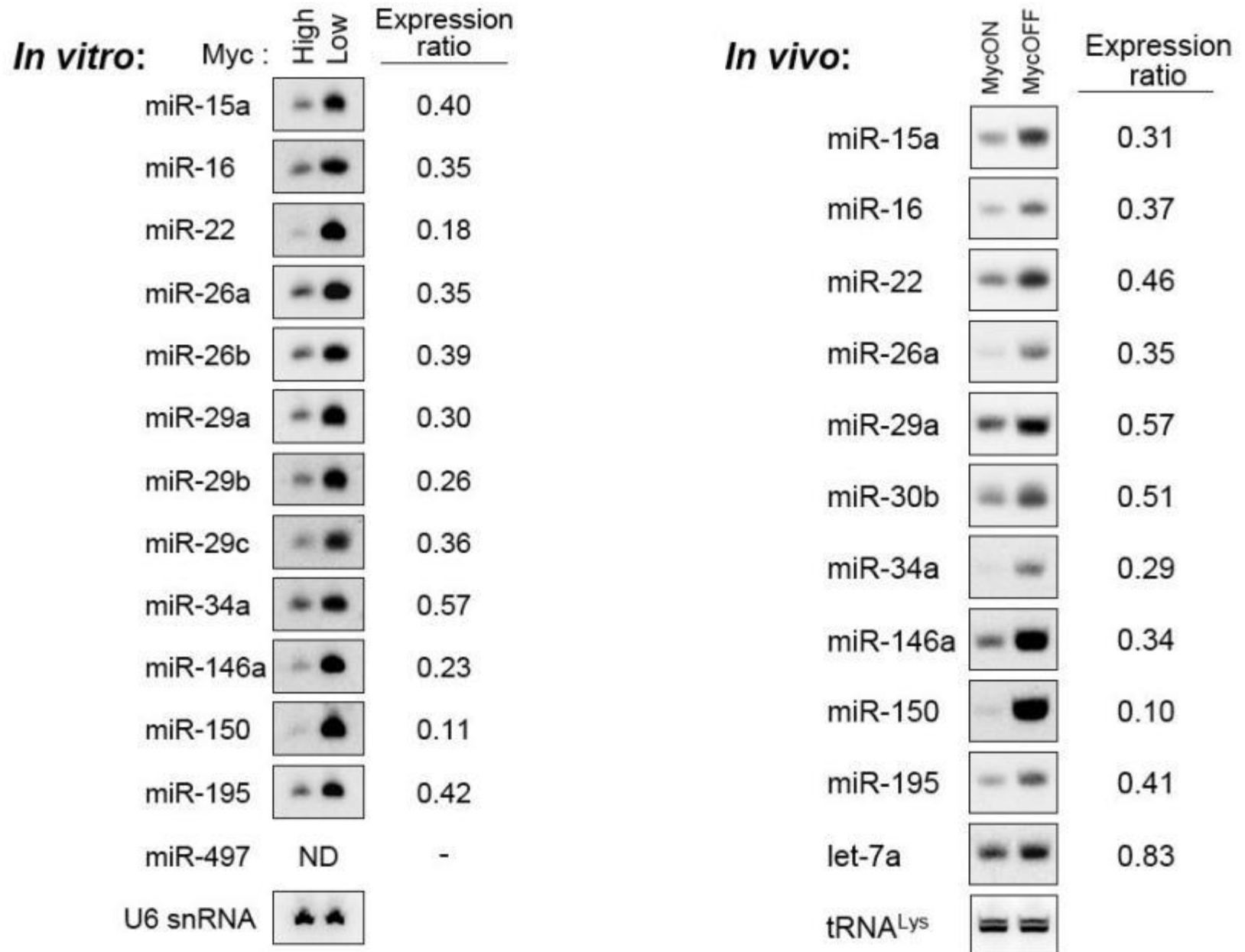
- ✓ Ezen rövid láncú (~22 nukleotid) nem kódoló RNS-típust megtalálhatjuk a növényi és állati szervezetekben is.
- ✓ Több száz emberi (1100, egér 717) miRNS szerepel jelenleg a miRANDA-adatbázisban, amelyek 80%-a legalábbis az emlősök körében erősen konzervált.
- ✓ Becslések szerint számuk a gének majdnem 3-4%-a
- ✓ Mindegyik miRNS több gén működését szabályozza és a humán gének 1/3-a miRNS-ek által szabályozott.

A miR-17-92 csoportot a Myc aktiválja

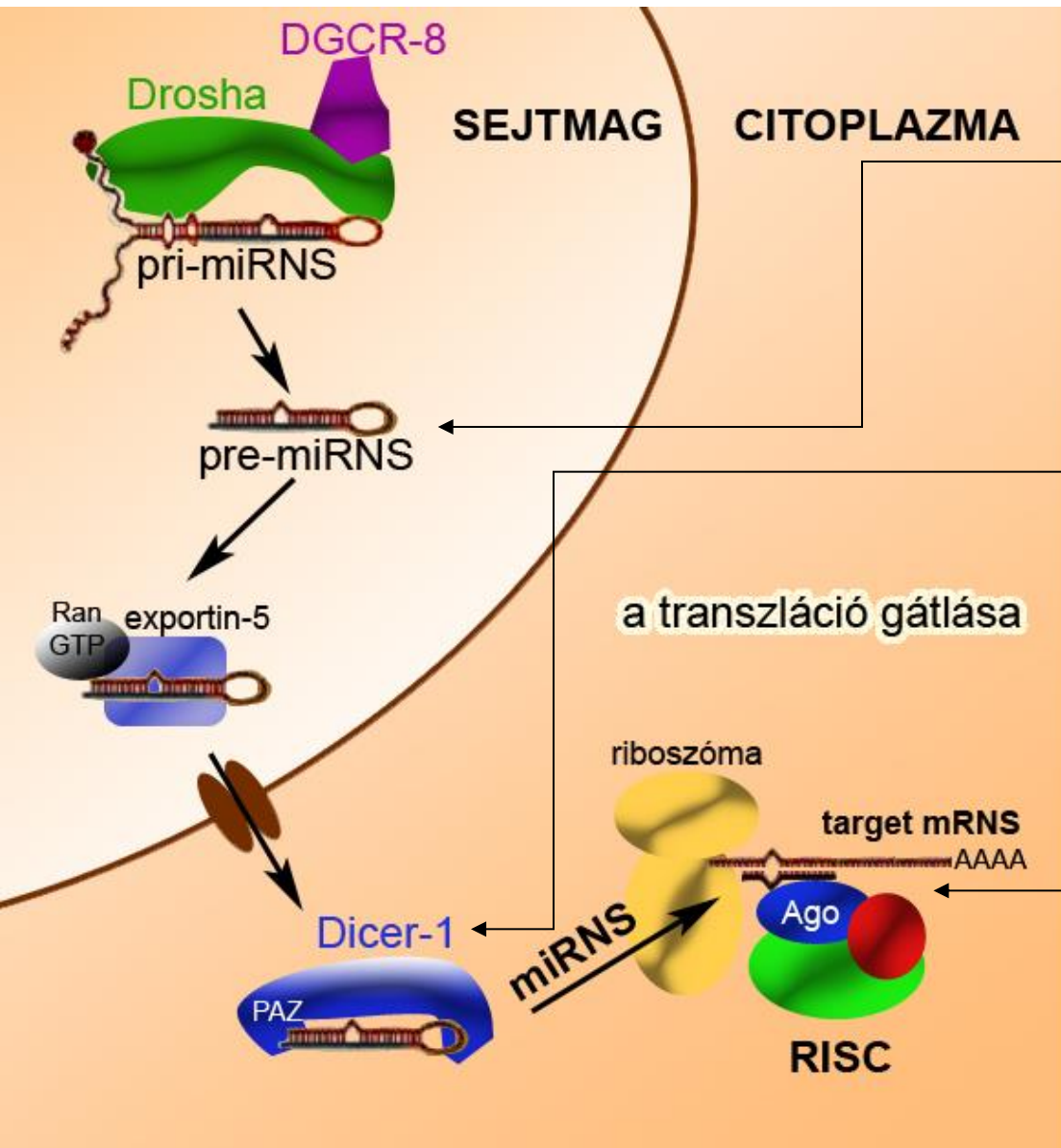

A Myc miR gátlást is indukál

A miRNS-ek szintézise és támadáspontja

A prekurzorokat a hajtűszerű (hairpin, stem-loop) másodlagos szerkezet jellemzi.

Dicer-1: miR-útvonal (Dicer-2: siR-útvonal)

A génexpressziót szabályozó működés a megfelelő cél-messenger RNS(ek) le nem fordítódó régiójához (3'-UTR) kapcsolódásával valósul meg.

RNAi : RNS interferencia

siRNA : small interfering RNA: 21-23 nukleod hosszú, RNS, ami a Dicer enzim hasításával jön létre (dsRNS-ből hajtú szerkezetet tartalmazó hosszabb RNS-ből). A RISC részeként specifikus mRNS-ek degradációját vagy transzlációjuk represszióját eredményezi

Drosha: sejtmagi, RNáz III aktivitású fehérje, ami a miRNS érés első lépéseiben játszik szerepet - a mikroprocesszornak nevezett sejtmagi komplex része, a komplex egy másik komponense

Pasha, egy dsRNS-kötő fehérje

Exportin-5: transzmembrán fehérje, ami a miRNS prekursorok sejtmagból citoplazmába történő transzportjában játszik szerepet

Dicer (DCR) : több domént tartalmazó, RNáz III aktivitású citoplazmatikus fehérje, ami a hosszú dsRNS molekulákat és a hajtú szerkezetű prekursor miRNS-eket 21-25 nukleotidos siRNS-sé és miRNS-sé darabolja

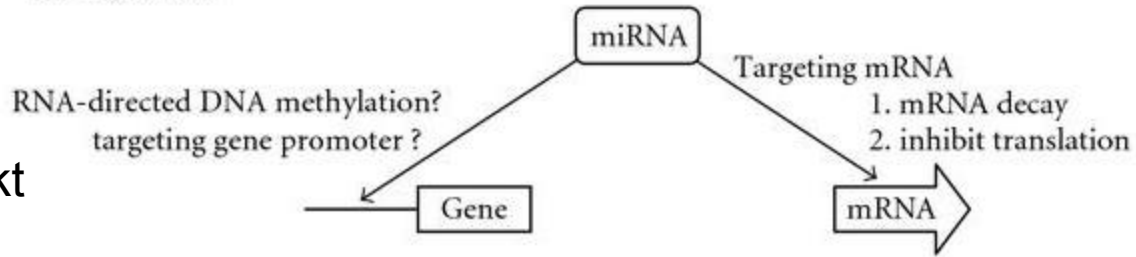
RLC : RISC loading complex

RISC : RNA-induced silencing complex (siRISC és miRISC)

Argonaute fehérjék : nagy számú tagot tartalmazó fehérje család, amelynek tagjai kulcsszerepet játszanak a RISC-ben. Kötődik a miRNS ill. siRNS 3' végéhez, biztosítja a kölcsönhatást a target RNS-sel és részvesz a hasításban ill. transzkripció represszió létrehozásában.

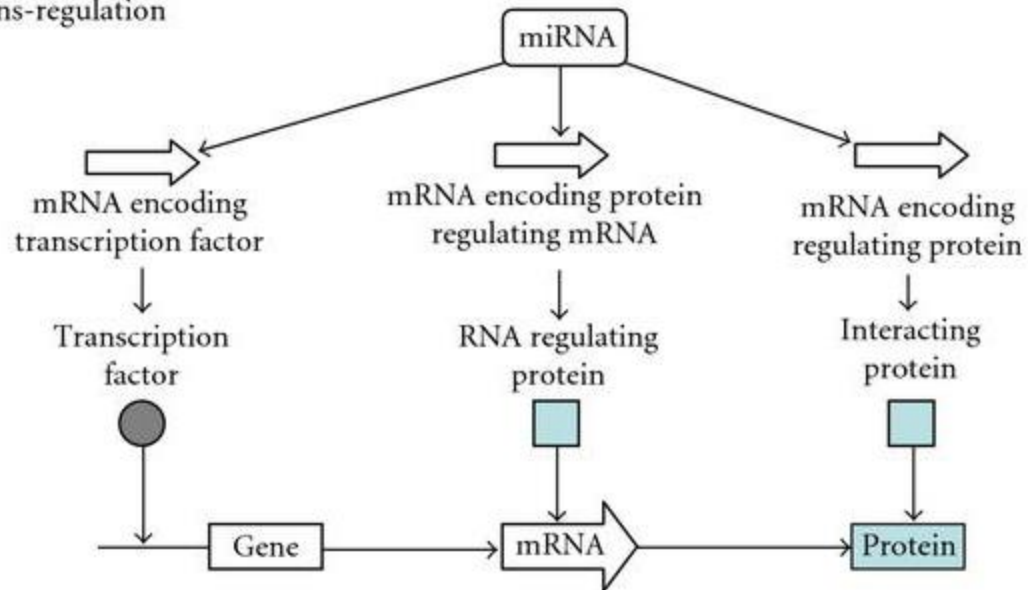
Micro RNS : cis/transz hatás

Cis-regulation

Közvetlen/Direkt
hatás

Trans-regulation

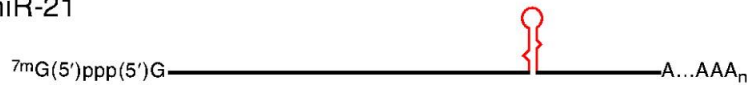

Közvetett

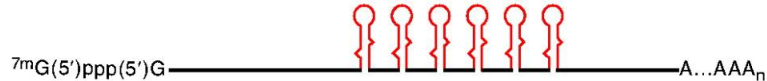
Pri-miR transzkripció egységek

A

miR-21

miR-17~18~19a~20~19b-1~92-1

B

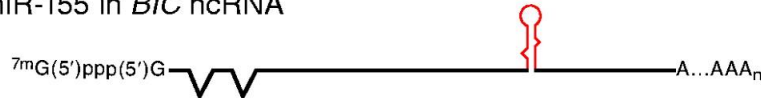
miR-15a~16-1 in *DLEU2* ncRNA intron

miR-106b~93*~25 in *MCM7* pre-mRNA intron

miR-155 in *BIC* ncRNA

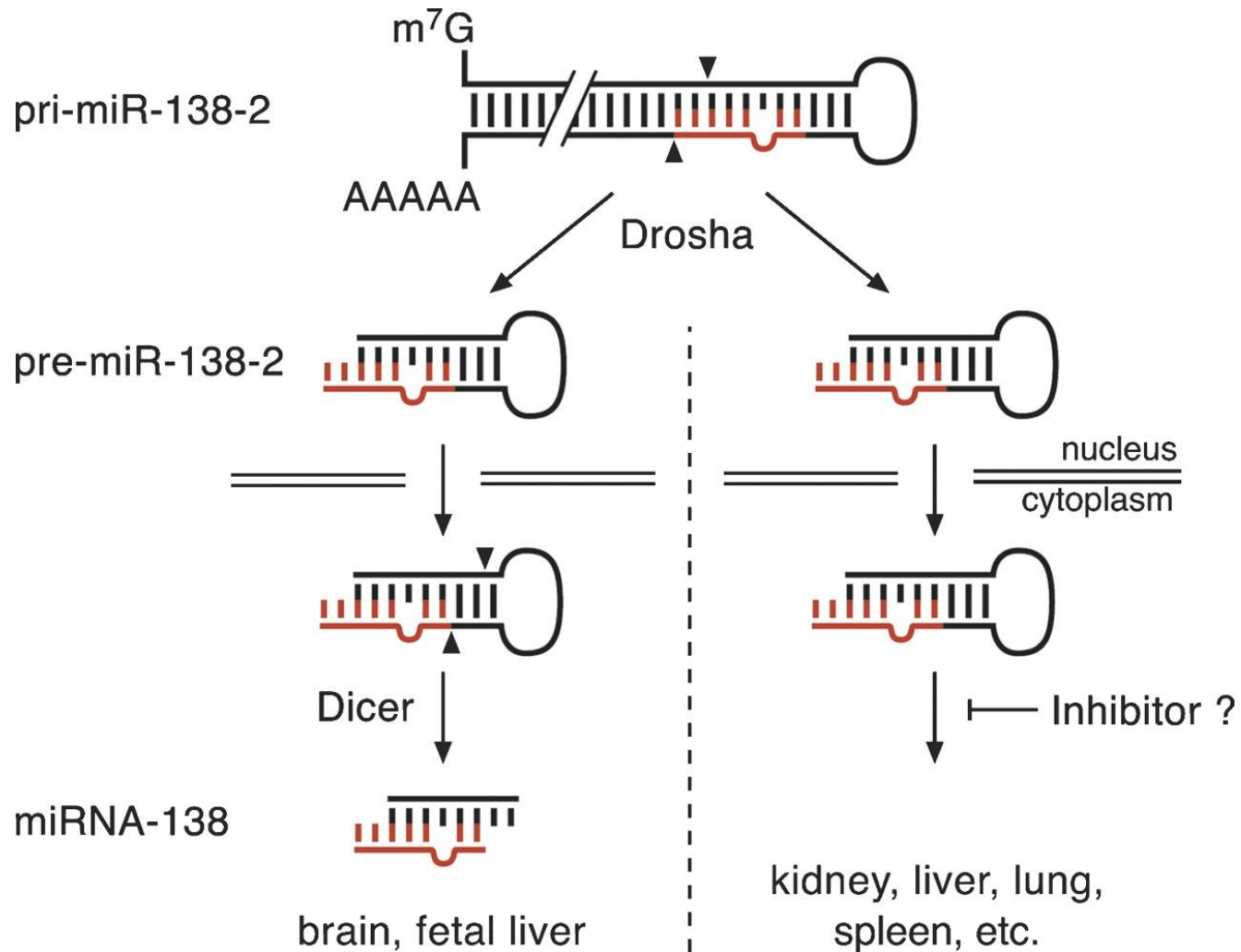
miR-198 in *FSTL1* mRNA 3' UTR

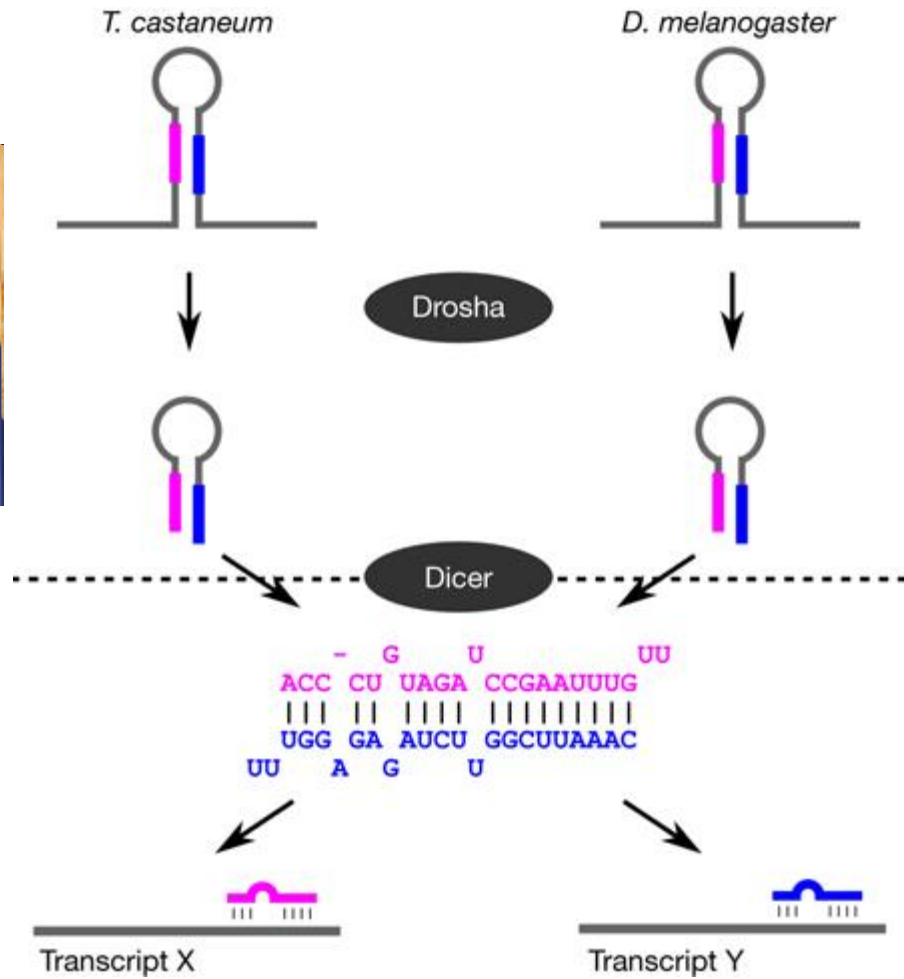
(A) Két példa: ahol a miR önálló transzkripció egység miR-21 és a policisztron miR-17–92-1 (Cai et al., 2004 ; He et al., 2005).

(B) (B) Példák ahol a miR-ek más génekből íródnak át. miR-15a 16-1 és miR-106b-93-25 intronból (Calin et al., 2004) (Rodriguez et al., 2004). * miR-155 a ncRNS exonjában (Eis et al., 2005), miR-198 is mRNS UTR(Cullen, 2004).

miR –ek szövetspecifikus processzálása

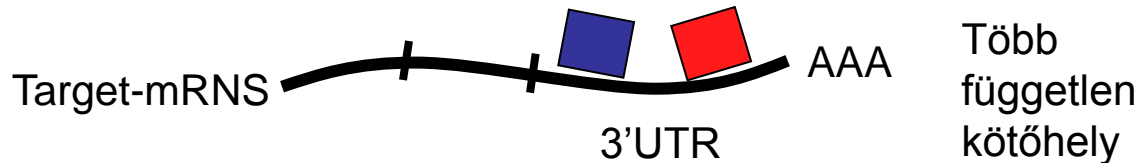

miR –ek faj specifikus processzálása

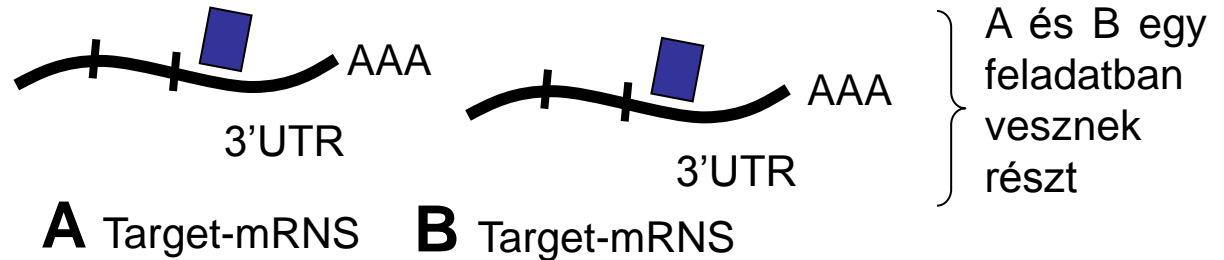

A miRNS-közvetített szabályozásban megfigyelt törvényszerűségek

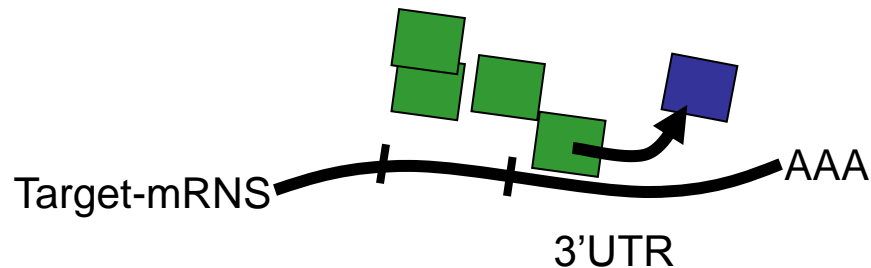
• együttműködés
(kooperativitás)

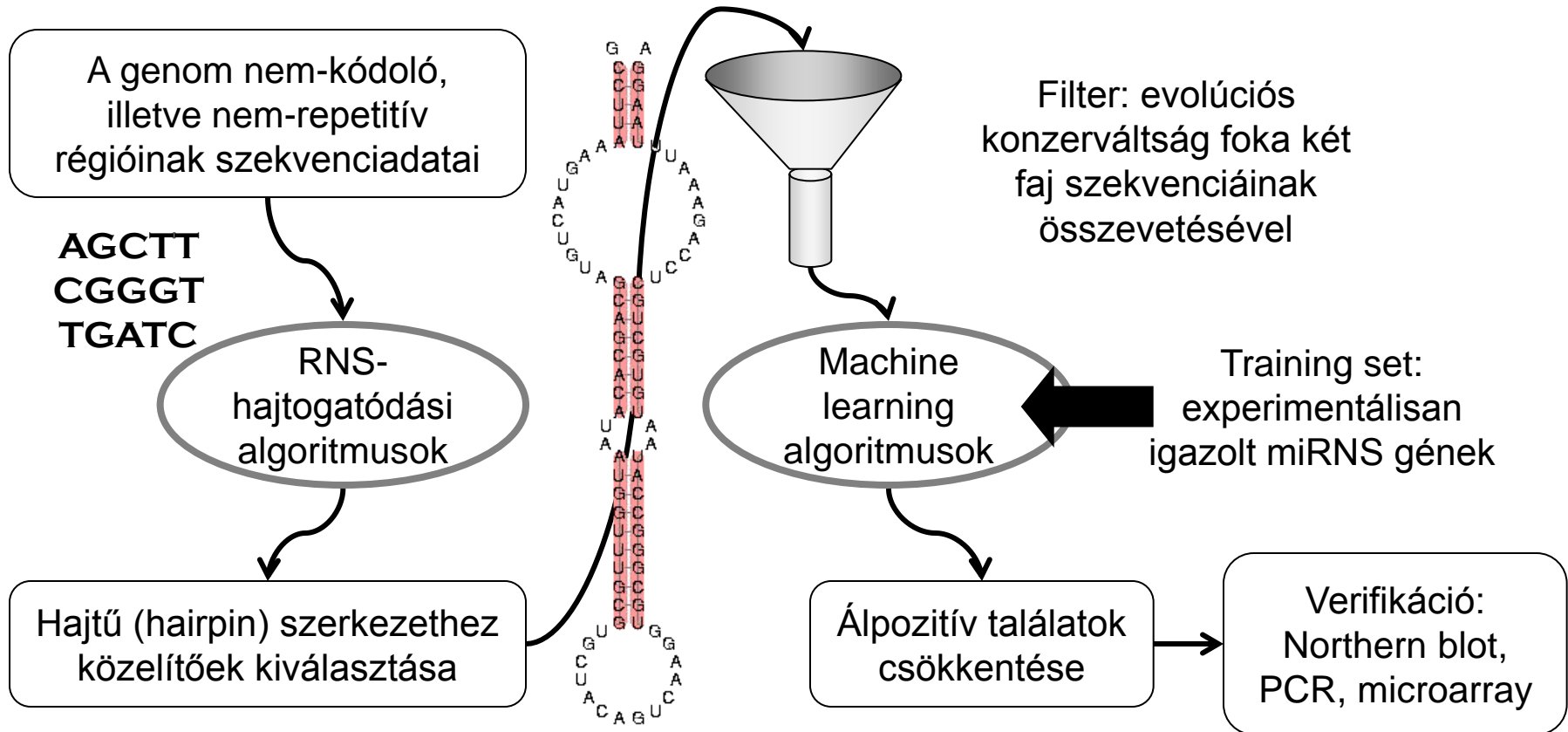
• összehangolás
(koreguláció)

• kompetíció

Számítógépes jóslatok: új miRNS gének azonosítása

A módszer (in silico cloning) hiányosságai:

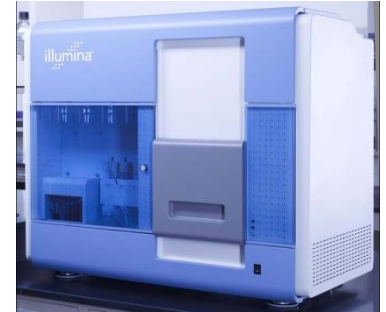
- a fajra specifikus miRNS-találatok száma csökken, magas álpozitív arány

Az experimentális azonosítás:

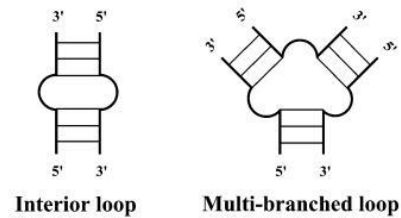
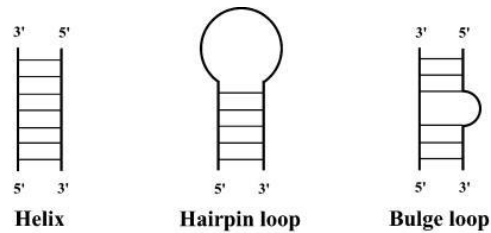
- fajspecifikus, de az alacsony szinten, illetve kevés sejtben, vagy éppen csak adott körülmények között expresszálódók kimutatásának esélye alacsonyabb

miR keresés a genomban

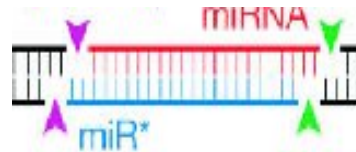

1. nyers szekvencia adatok szűrése „rövid” jellegzetes másodlagos szerkezet alapján

Egy kis nomenklatúra

miR	mature miRNA sequence	example: hsa-miR-100
mir	precursor hairpin sequence	example: hsa-mir-100

hsa-miR-9a

Species

Distinguishes **paralogous** sequences that differ by 1-2 bases in the mature miRNA

hsa-miR-17-3p

Two mature miRNA can be excised from the 5' or 3' end of the hairpin precursor

A homológia típusai

A homológia két típusa

Ortológia: két gén ortológ, ha két különböző fajban találhatóak, és egy közös ős-génből származnak, mely a két faj közös ősében volt jelen. Ugyanazt a funkciót szolgálják, a két fajban. Példa: laktát dehidrogenáz (ill. génje) az emberben és az egérben.

Paralógia: két gén paralóg, ha ugyanabban az organizmusban találhatóak, és egy közös ős-génből génduplikáció és azt követő divergens evolúció útján alakultak ki. Többnyire különböző, de egymással összefüggésben lévő funkciójuk van. Példa: a hisztidin-bioszintézis enzimei (ill. ezek génjei) emberben (nagyon hasonló szerkezetűek, de más-más reakciót katalizálnak).

Egy kis nomenklatúra II

miR	mature miRNA sequence	example: hsa-miR-100
mir	precursor hairpin sequence	example:

hsa-mir-19b-1

Distinguishes identical mature miRNAs that arise from different hairpins

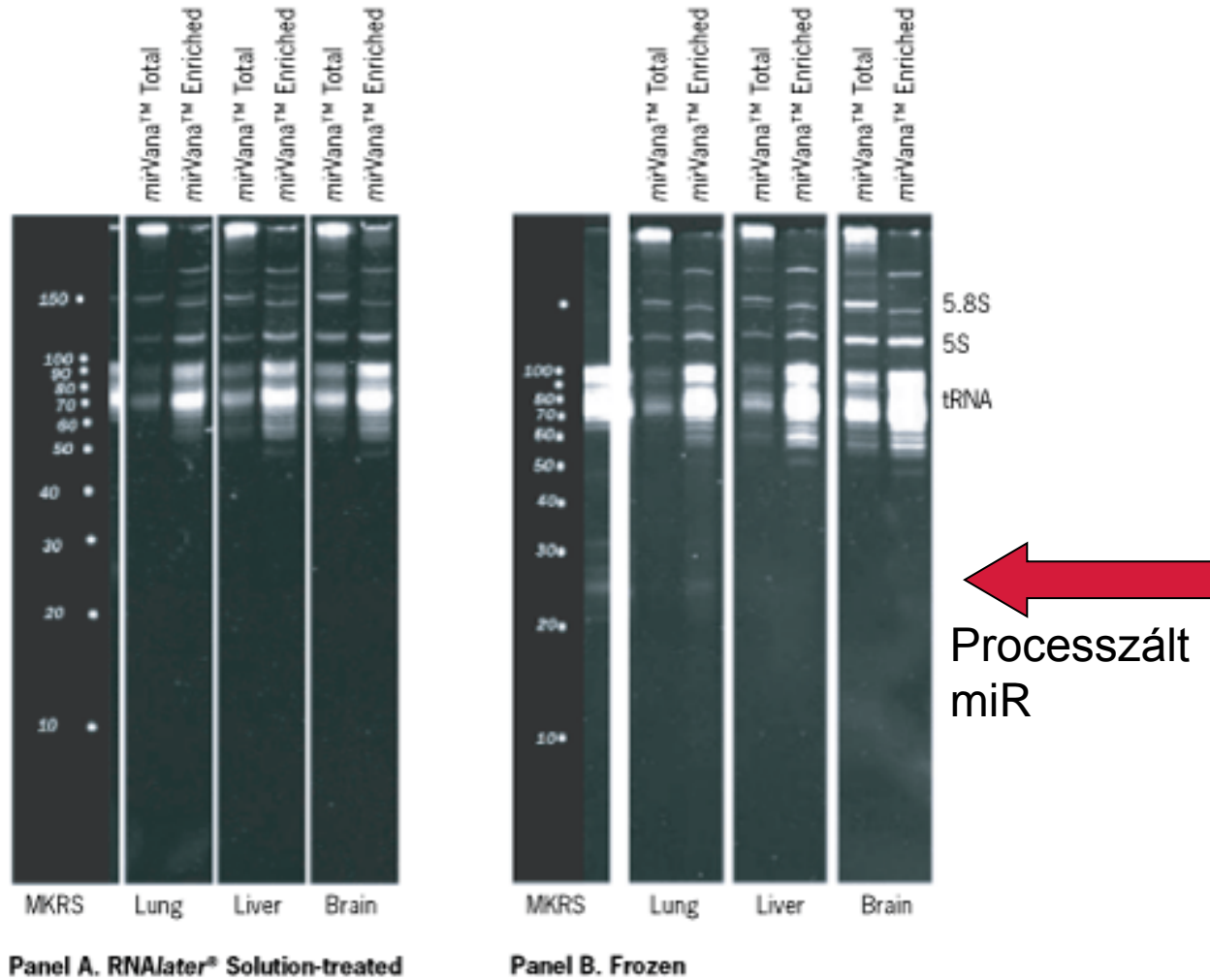
hsa-miR-33a*

Minor, complementary strand to the mature miRNA.

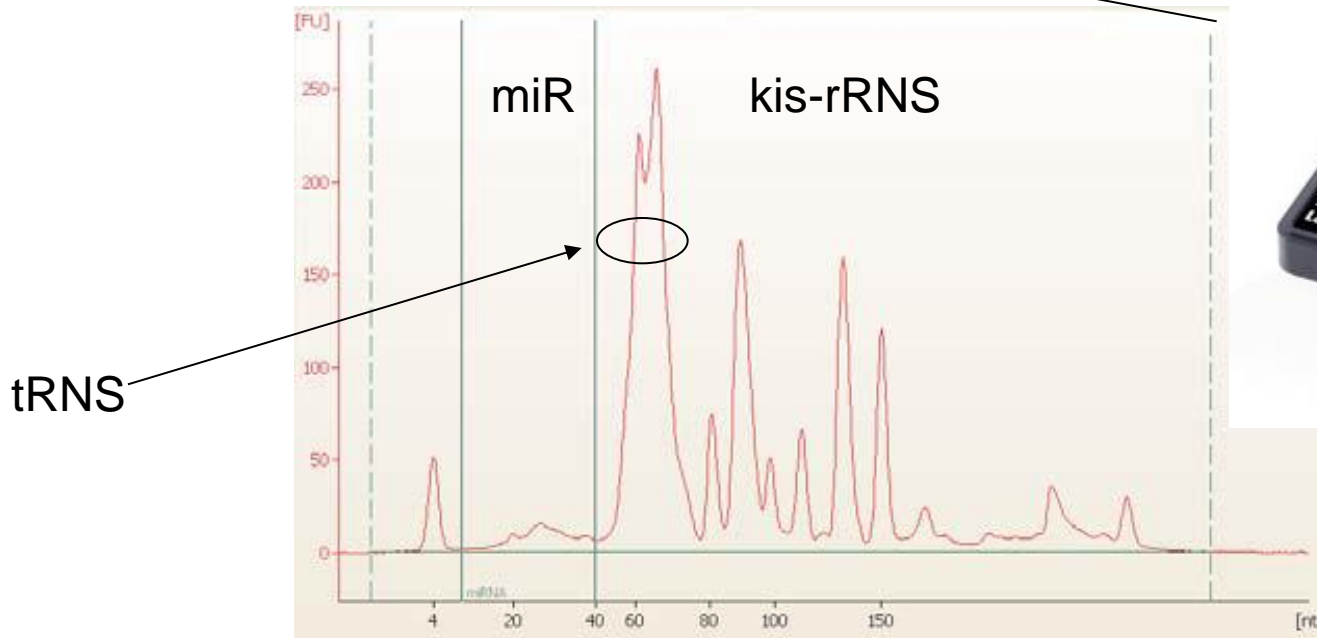
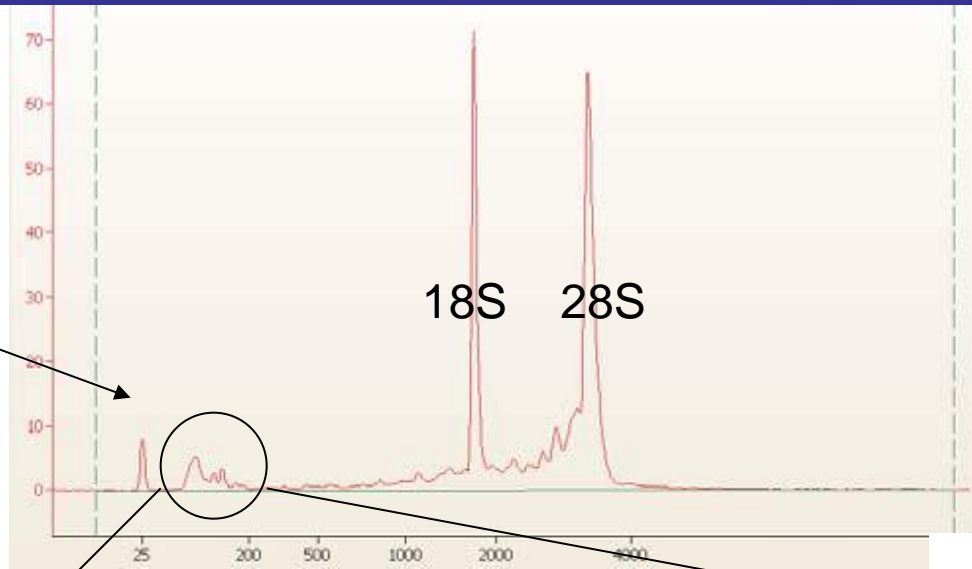
Rövidláncú RNS azonosítás

- Northern-blot
- Array
- Mikrogyöngy
- PCR alapú kimutatás
- Direkt szevenálás

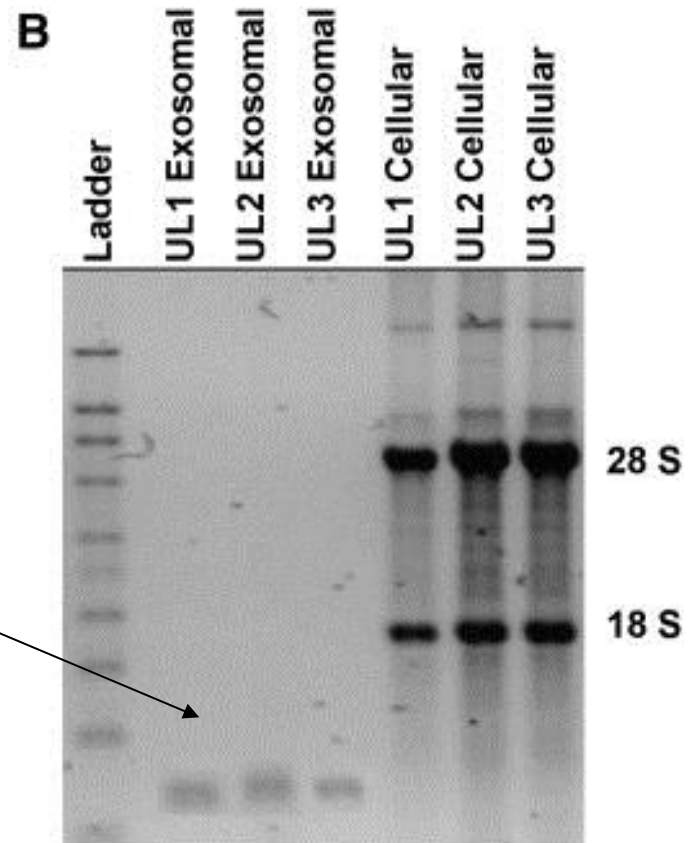
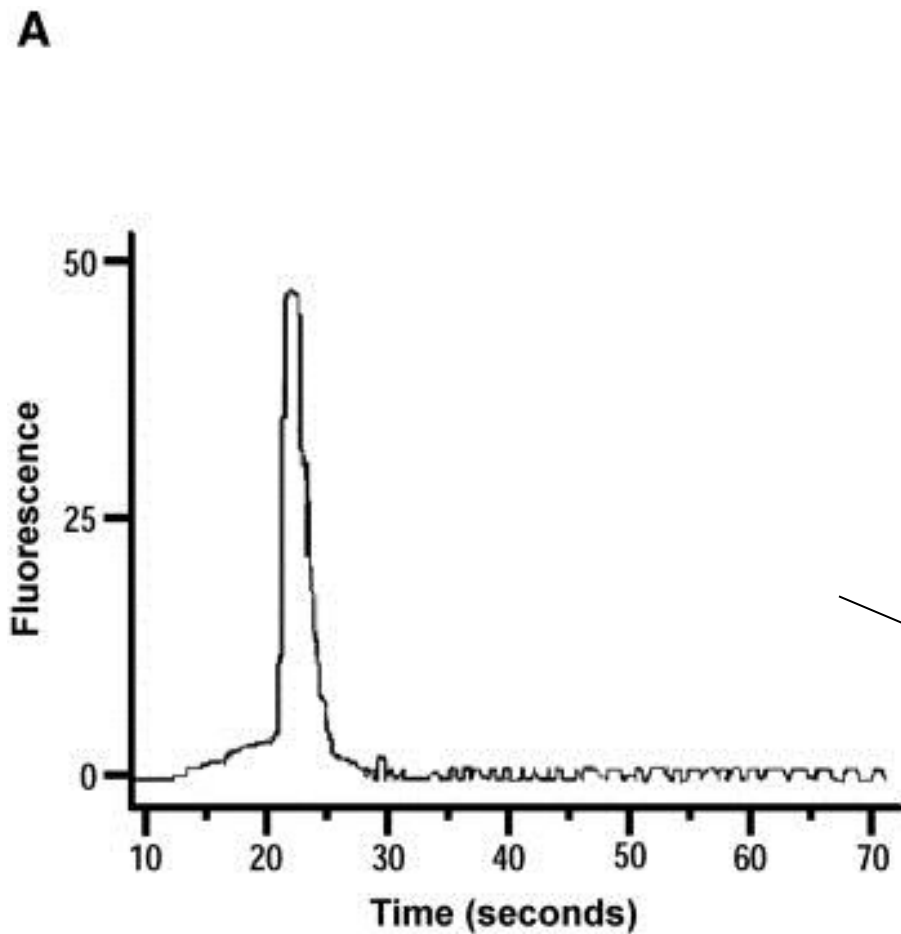
Rövidláncú RNS izolálás

Kapilláris gélelektroforézis

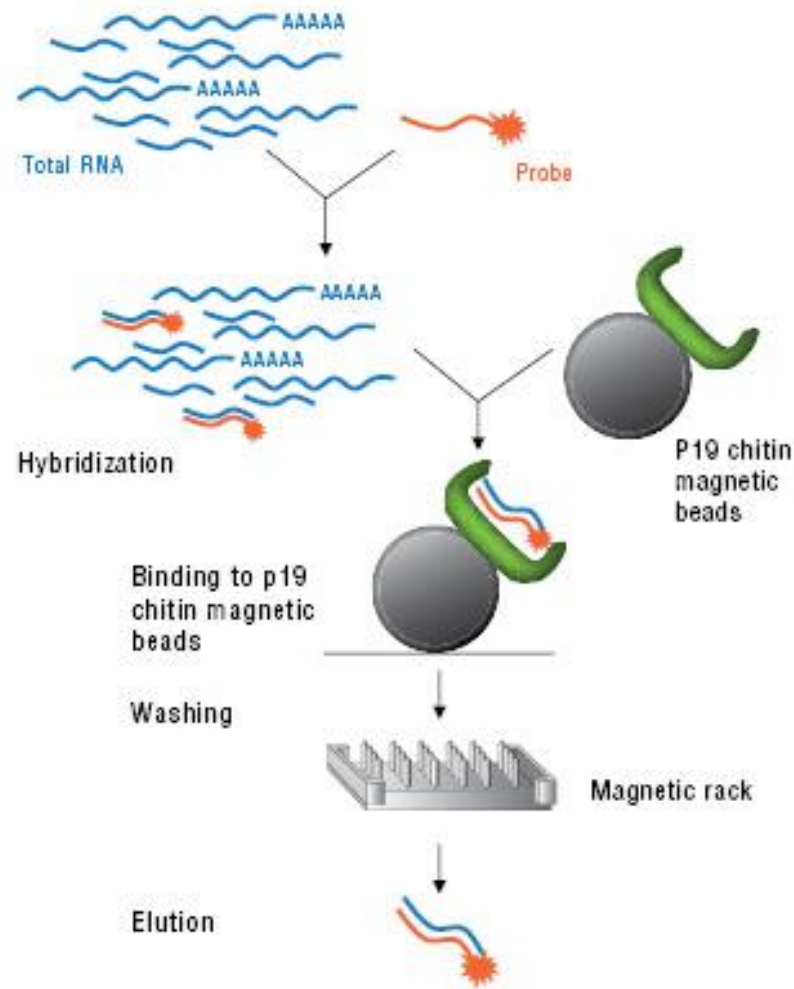

miR izolálás exoszomából ovárium tumoros betegek szérumból

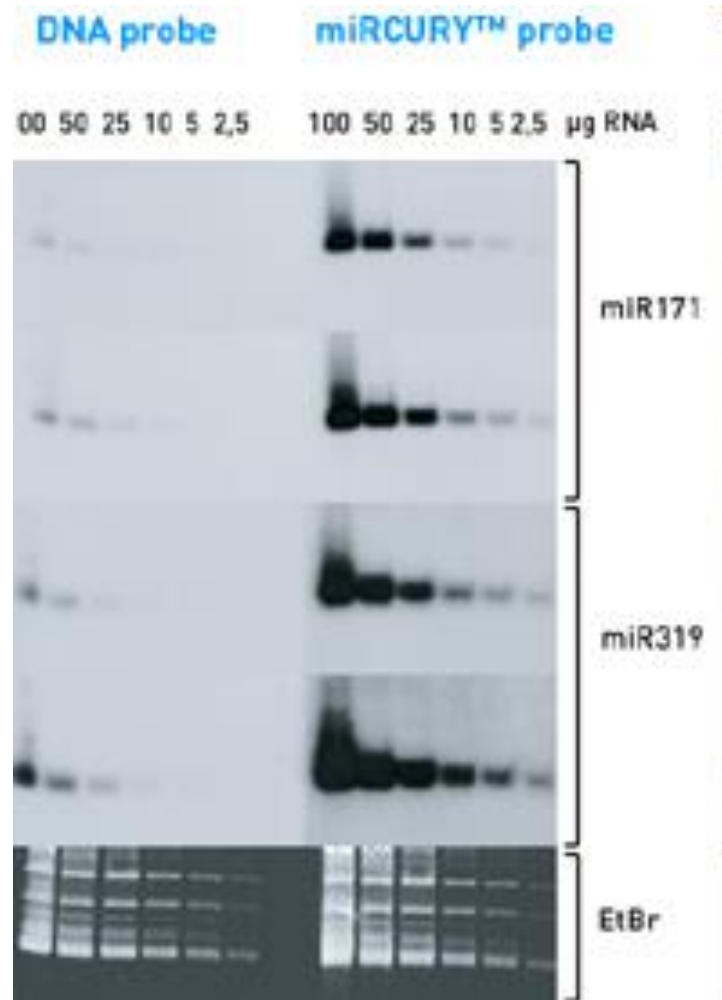

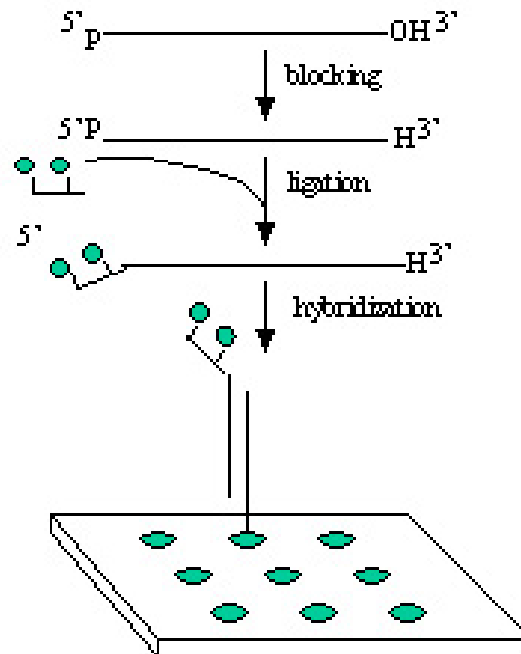
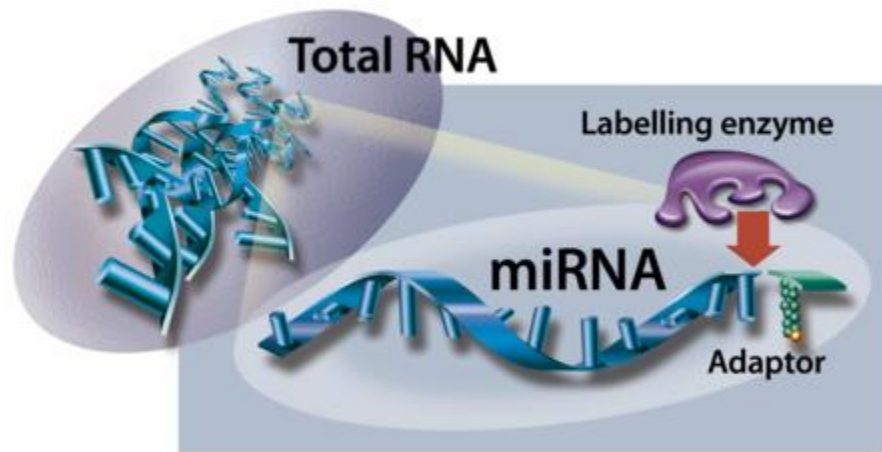
miR izolálás mágneses gyöngyökön

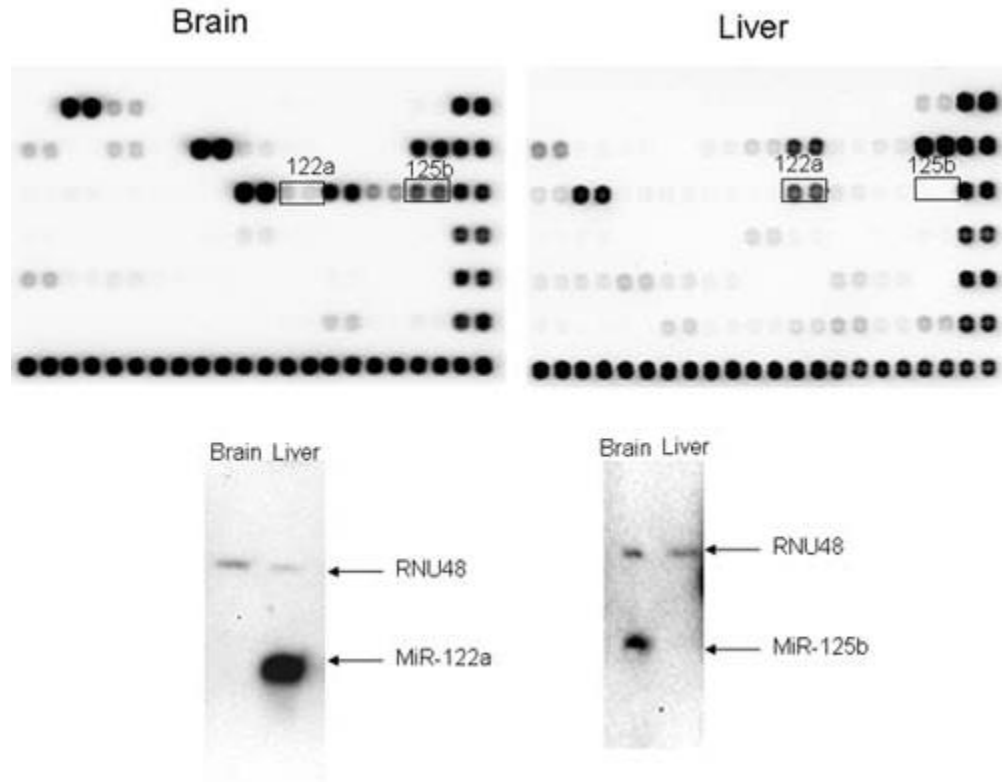
Northern blot

Array

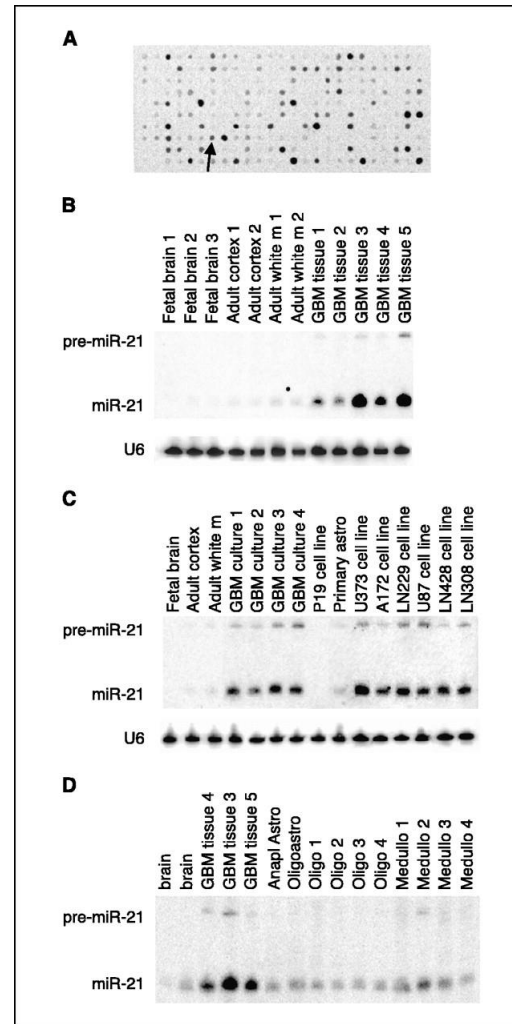
Array

Szövetspecifikus expresszió

Egyszínű array/ Validálás : Northern blot

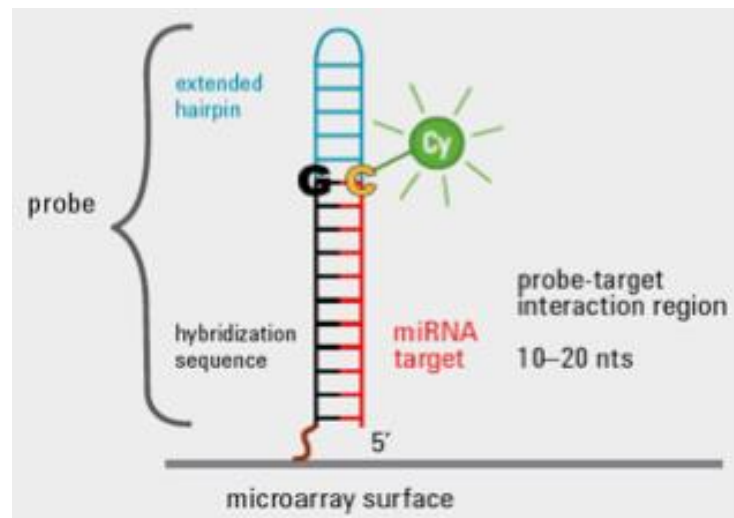
miR-21 is overexpressed
in glioblastoma tissues and cells

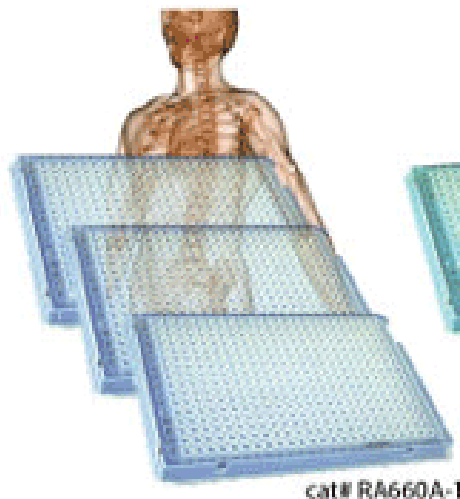
Chan, J. A. et al. Cancer Res 2005;65:6029-6033

miR array

Ez is hibridizáció elvén működik, de 96 lyukú plate formátumban

Human complete set
All microRNAs

Mouse complete set
All microRNAs

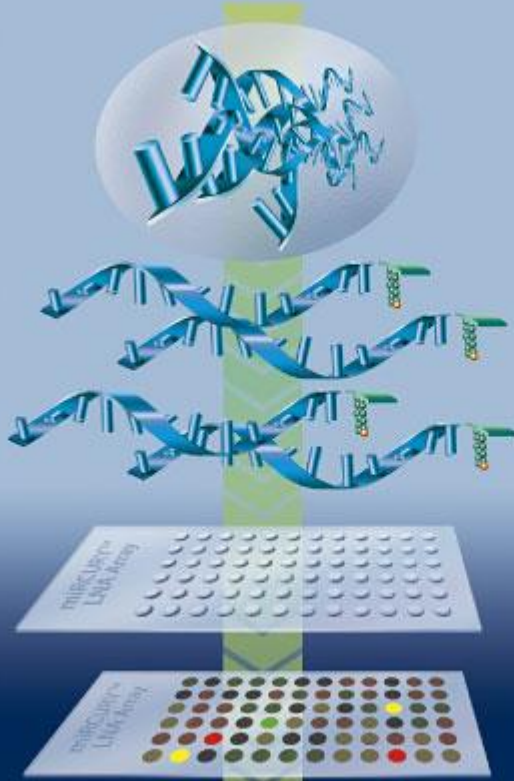
Rat complete set
All microRNAs

All miR major and minor miR* forms

Kétszínű Array

24 hours

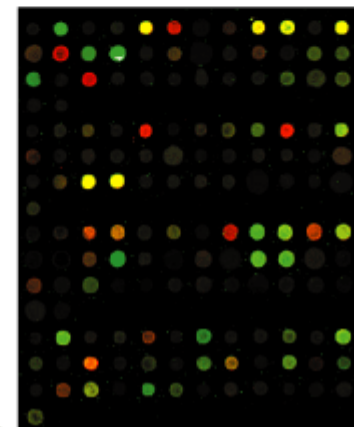
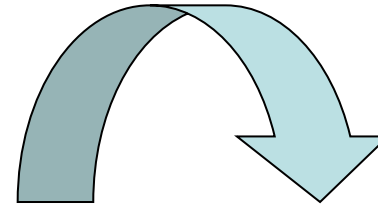

1. Prepare RNA sample
Total RNA sample
(Use 1 – 10 µg, total RNA).
miRNA enrichment is optional.

2. Label RNA sample with Hy3™/Hy5™ dyes.
Uniform and robust miRNA labeling in 90 minutes

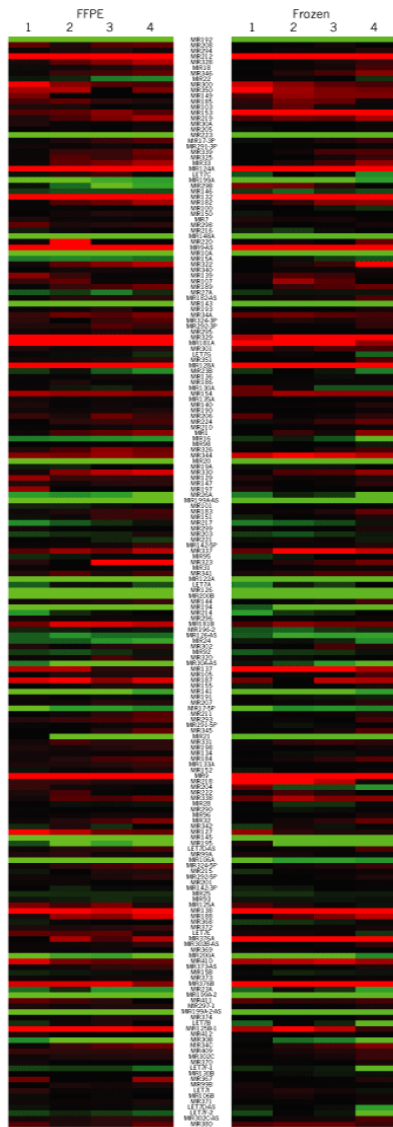
3. Hybridize overnight

4. Obtain the microRNA profile of your sample

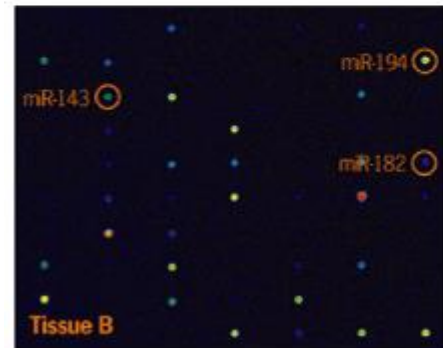
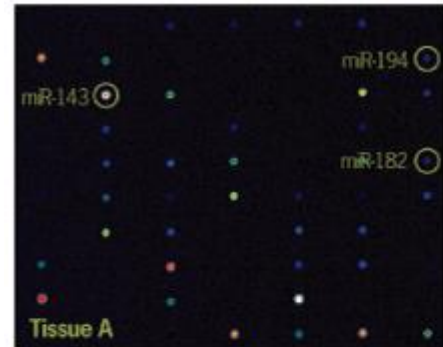

Panel B.

Kétszínű Array: Összehasonlításra jó

Panel D. Brain

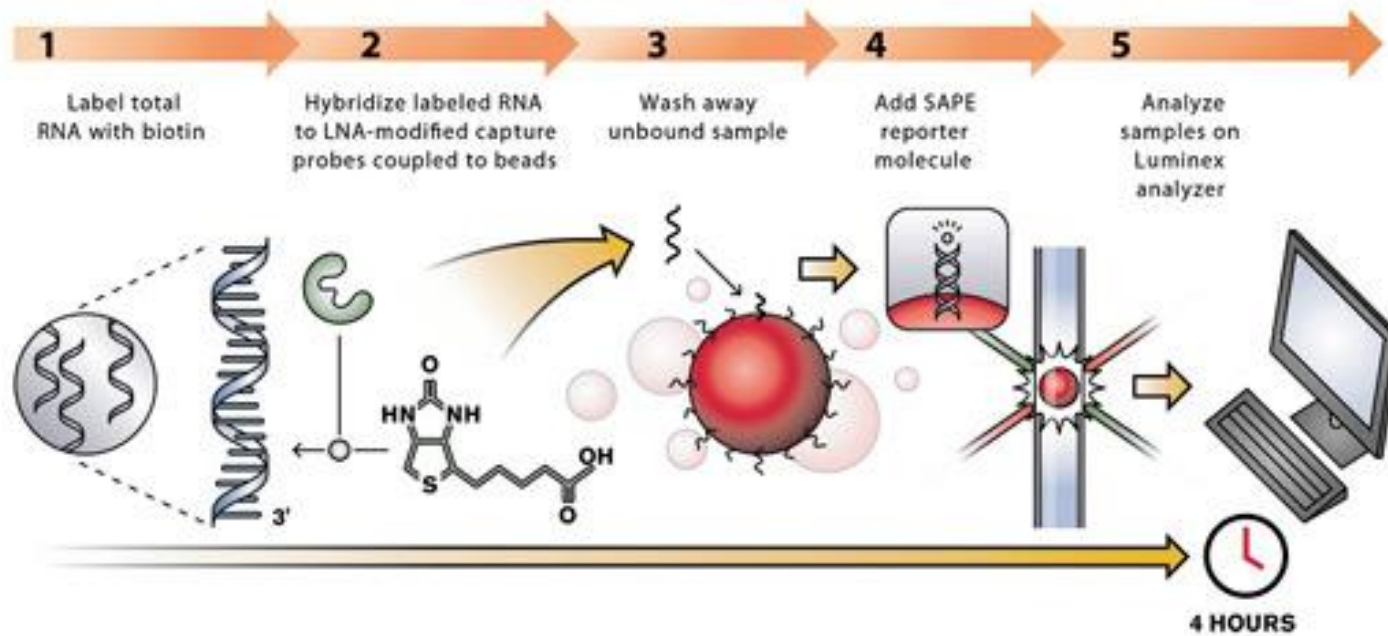
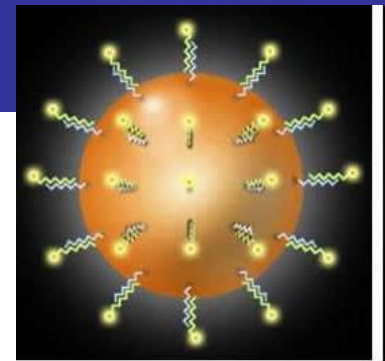

Panel B. Tissue B Bioarray

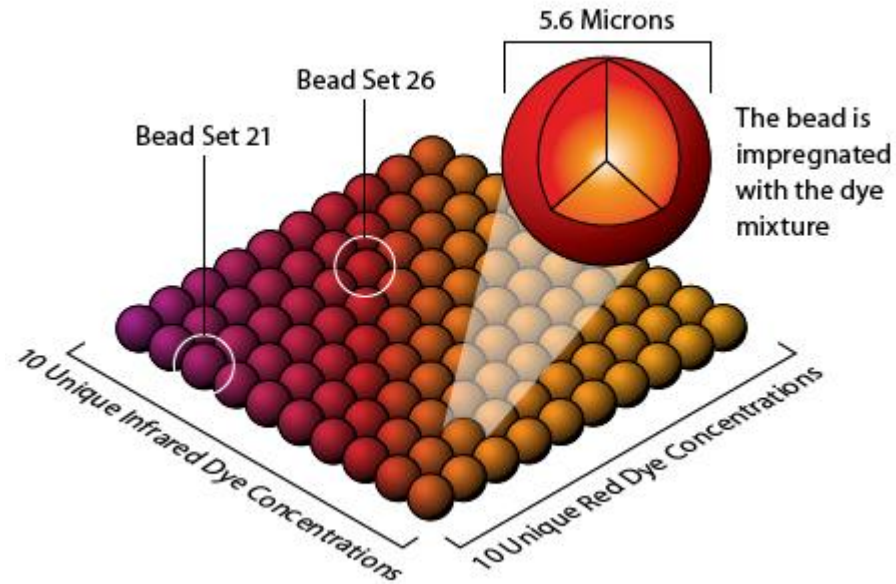
Szövet-specifikus profil

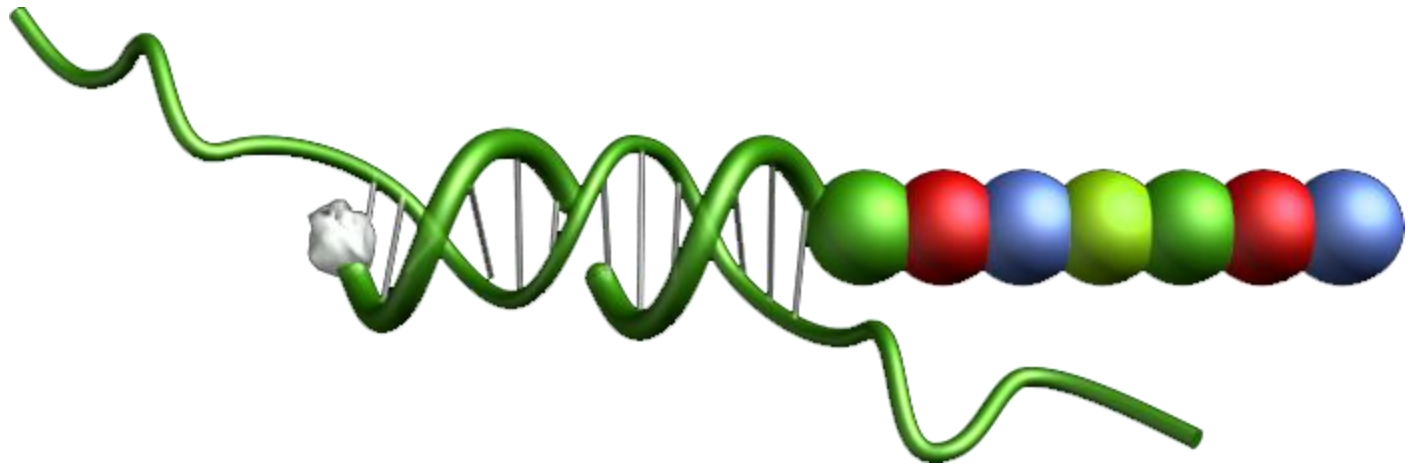
Gyöngy alapú multiplex analízis

Gyöngy alapú multiplex analízishez festett gyöngy kell

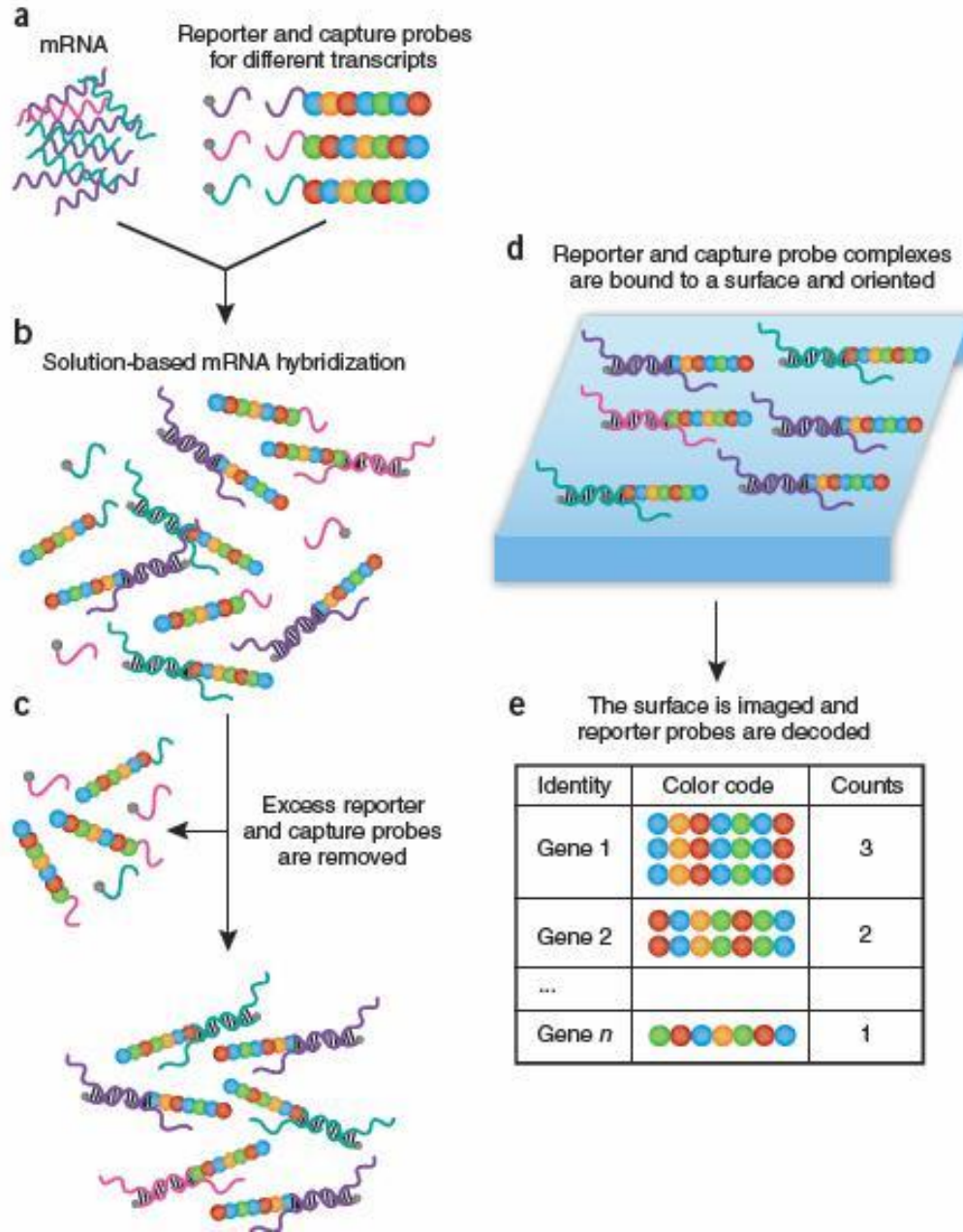
Molekuláris színekód

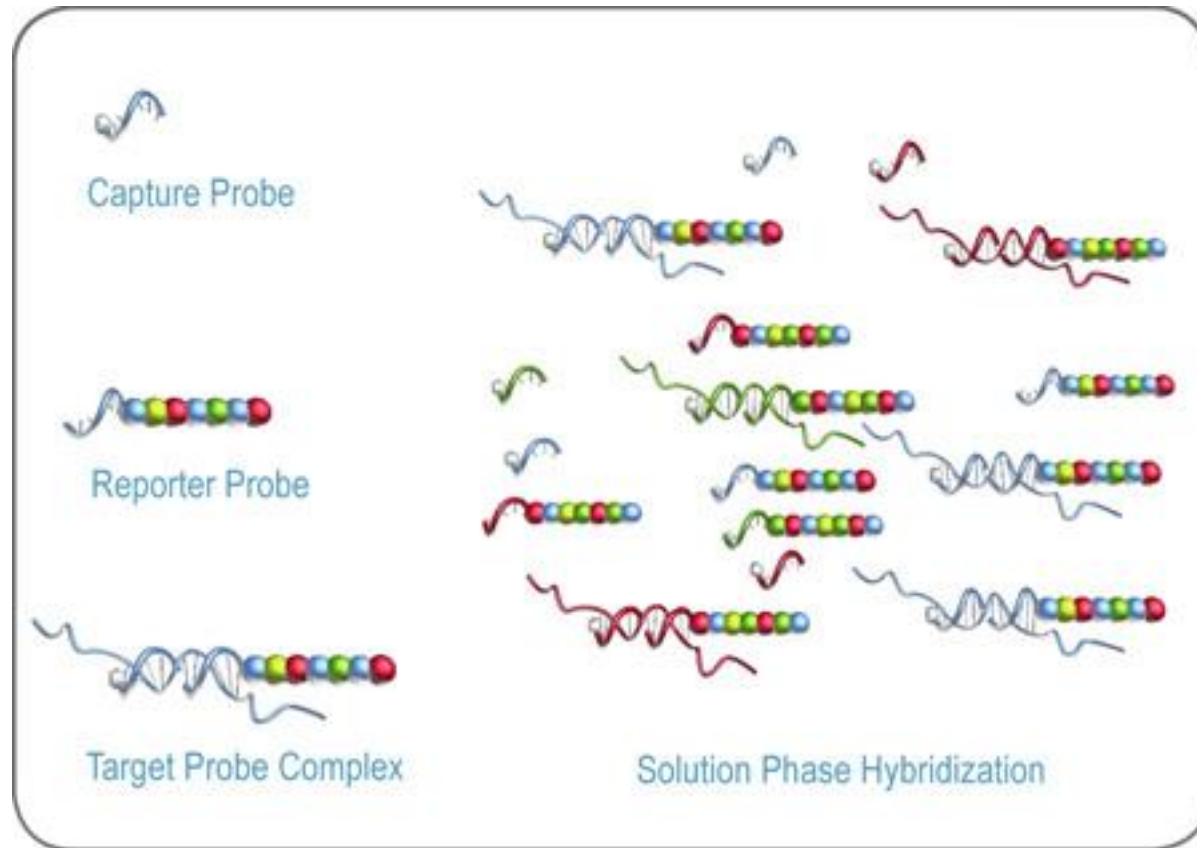
NanoString technology

Target Specific Capture & Reporter Probes are created to bind to the mRNA transcript

NanoString Technológia

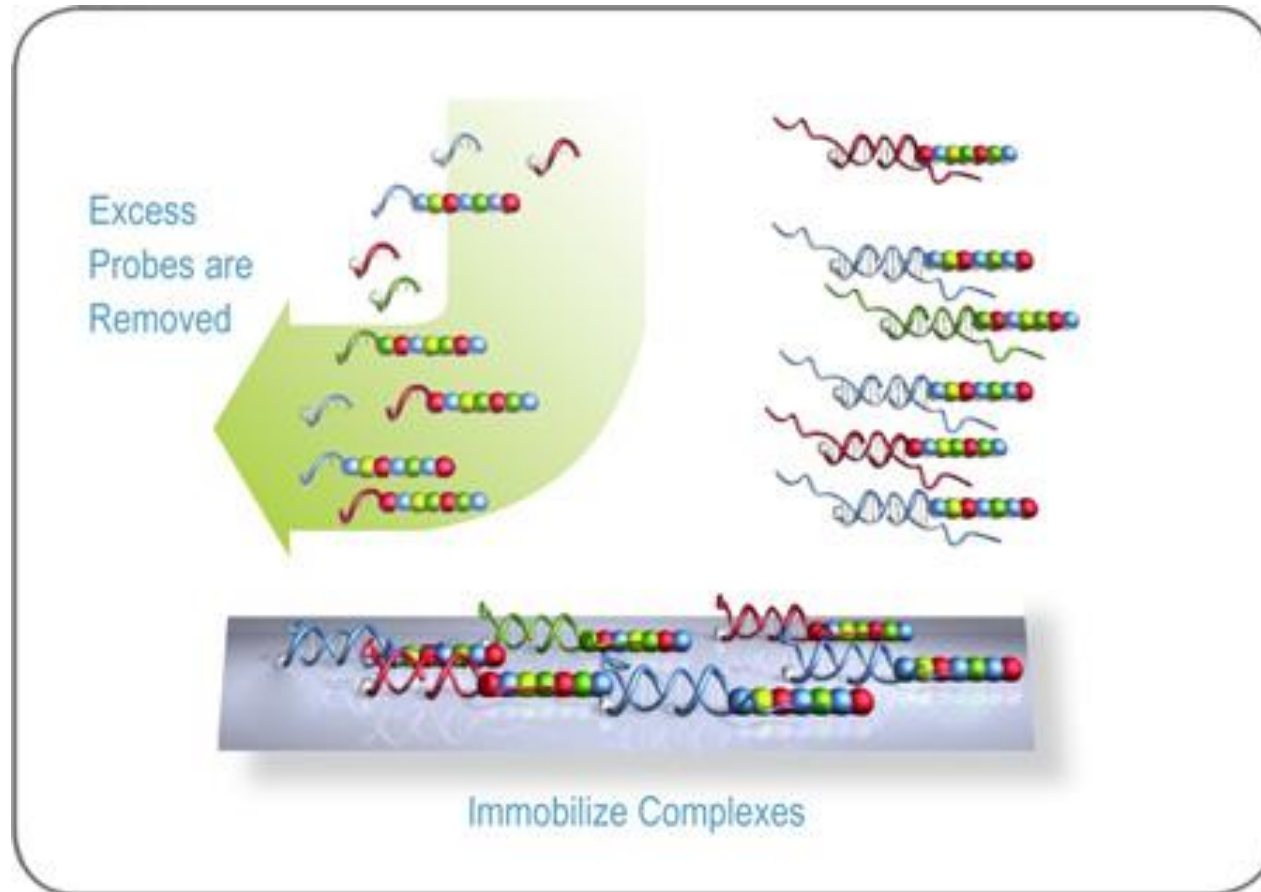

NanoString Technológia

NanoString's Technology employs two ~50 base probes per mRNA that hybridize in solution. The Reporter Probe carries the signal; the Capture Probe allows the complex to be immobilized for data collection

NanoString Technológia

After hybridization, the excess probes are removed and the probe/target complexes aligned and immobilized in the nCounter Cartridge.

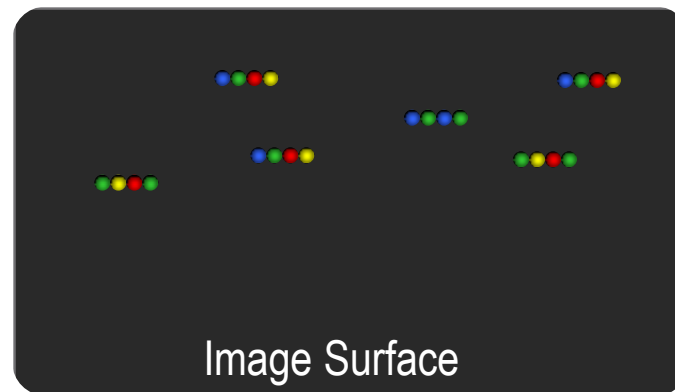
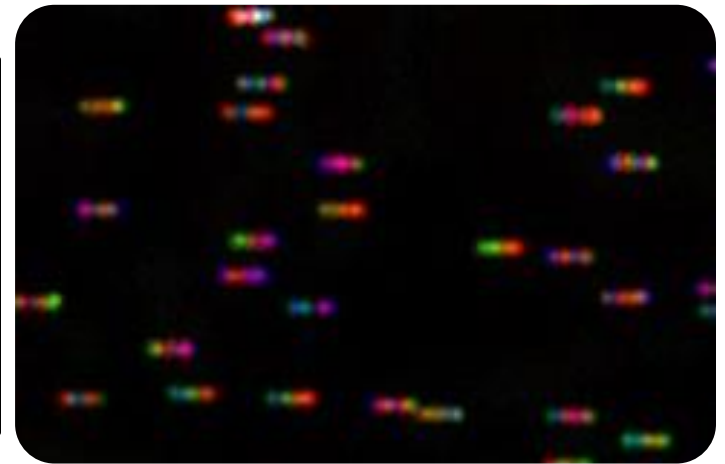
nCounter Analysis System

- Nagy pontosság
- Nagy érzékenység (<1 copy per cell)
- Nincs enzimreakció és amplifikáció
- Kvantitatív

Molekuláris színekód

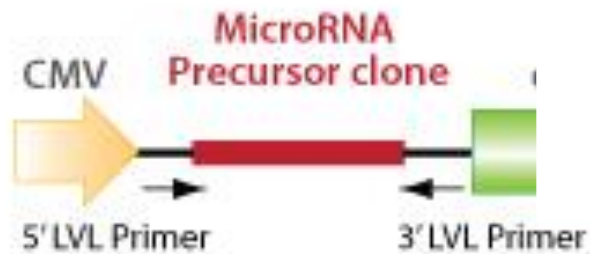
Code	Gene	Count
	x	3
	y	1
	z	2

Hagyományos PCR

Simple genomic PCR to identify MicroRNA

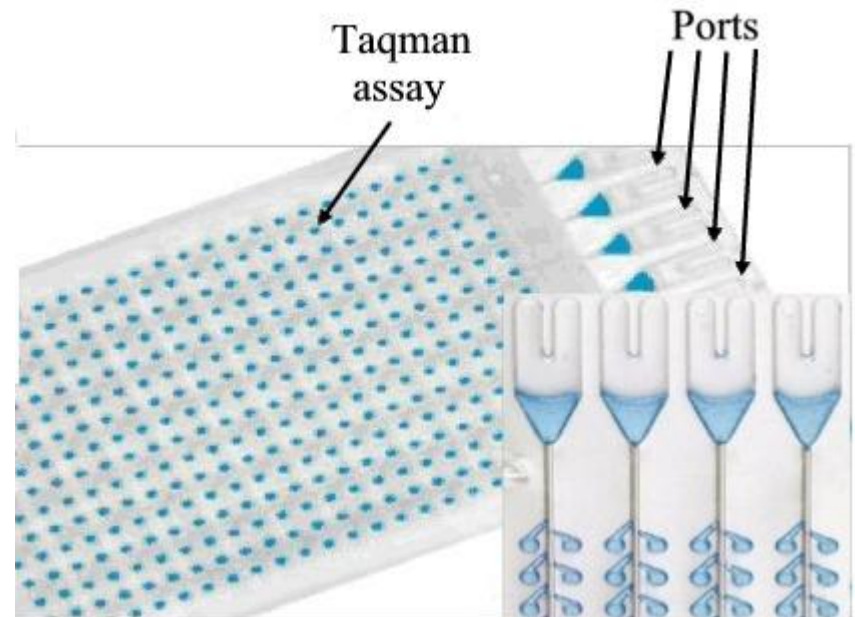
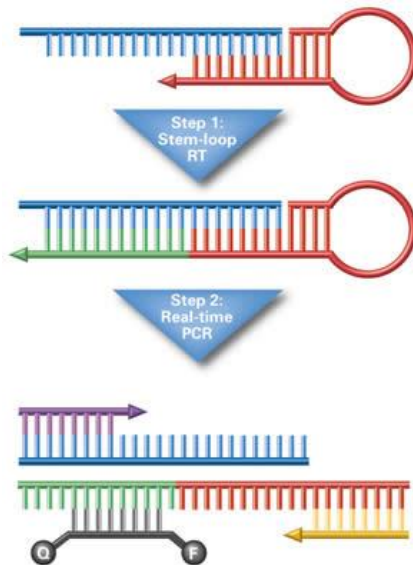
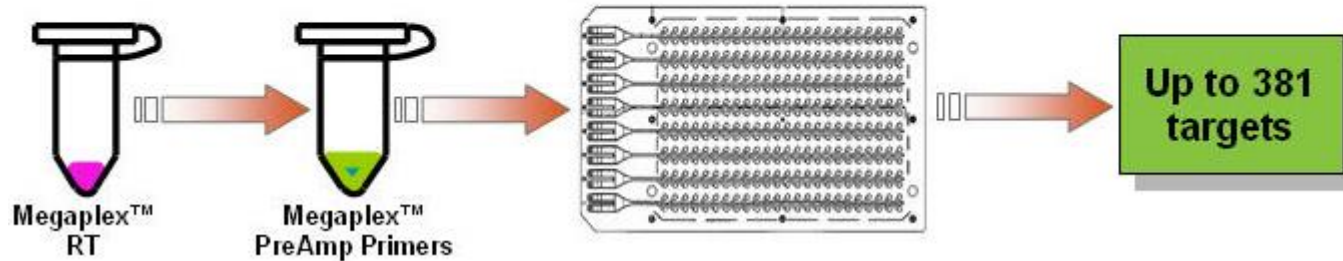
MicroRNAs

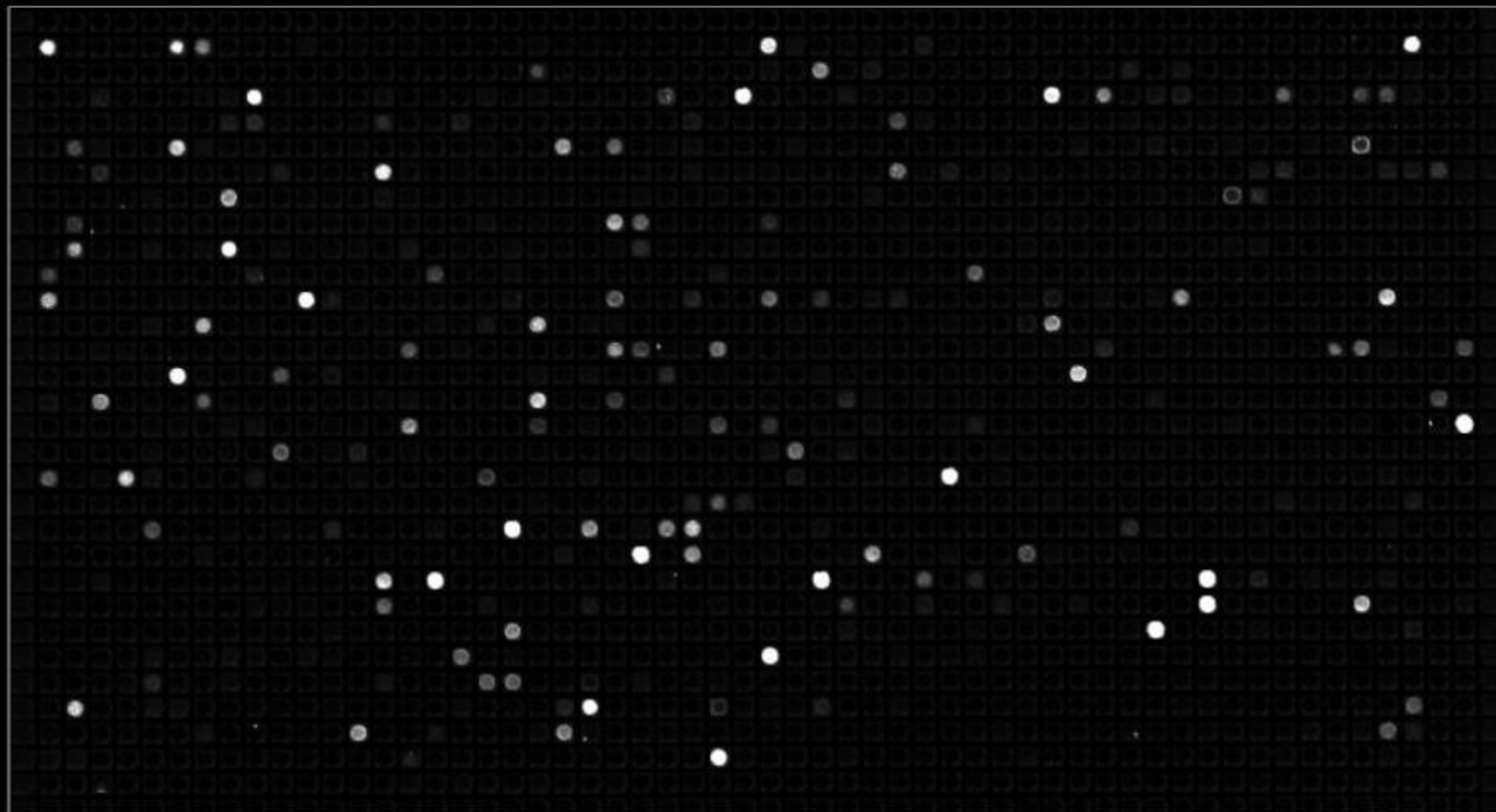

TaqMan PCR array :specifikus miR kimutatás

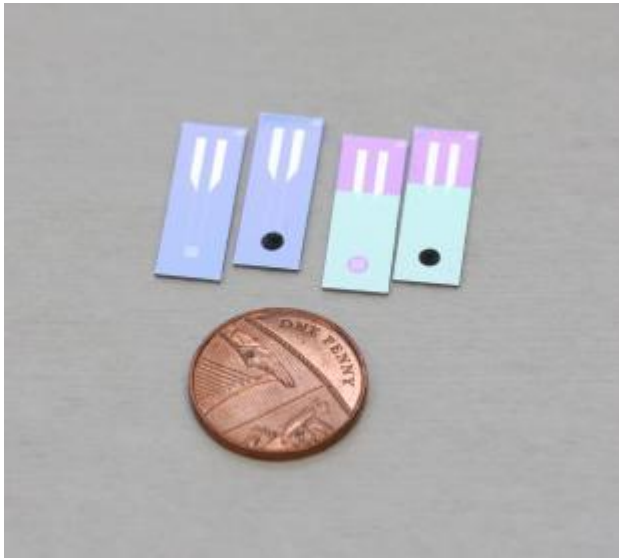
Overview of basic product workflow. The A and B content is fixed, and each is comprised of a Megaplex RT pool, a Megaplex PreAmp Primer pool (optional), and a TaqMan MicroRNA Array enabling the quantitation of up to 381 miRNAs

Betegségsspecifikus egyéni array

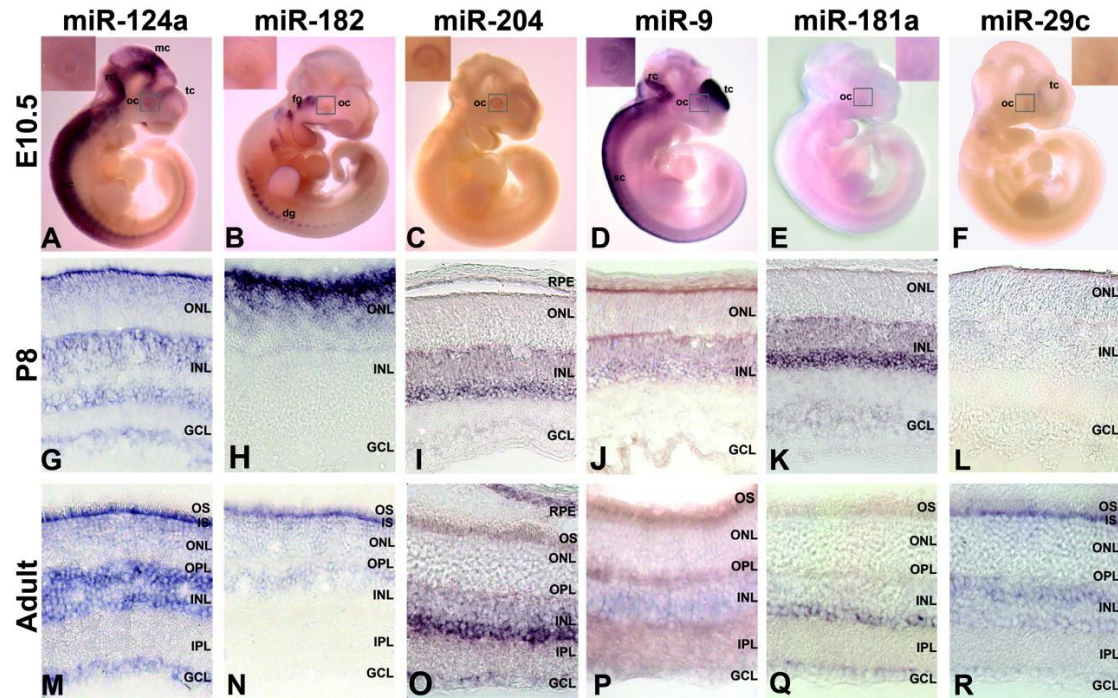
Betegségsspecifikus egyéni array

THE UNIVERSITY
of EDINBURGH

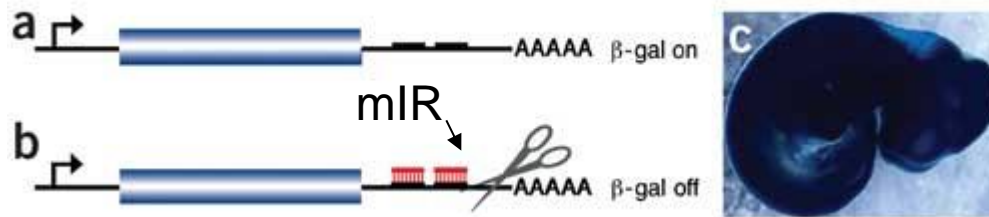
Prototype low-cost micro-RNA sensors for the detection of acute leukaemia.

In-situ hibridizáció

Expression analysis of six miRNAs during retina development in mouse. Expression analysis of six miRNAs by RNA ISH on whole E10.5 embryos (A–F) and on eye sections from P8 (G–L) and adult (M–R). All miRNAs were expressed in the different retina cell layers with diverse and partially overlapping patterns, in both P8 and adult retinas. oc, optic cup; tc, telencephalon; mc, mesencephalon; rc, rhombencephalon; sc, spinal cord; fg, facial ganglia; dg, dorsal root ganglia.

miR szöveti expresszió

LacZ transzgén, melyik sejtben szabályozza miR?

miR direkt szekvenálás

Workflow

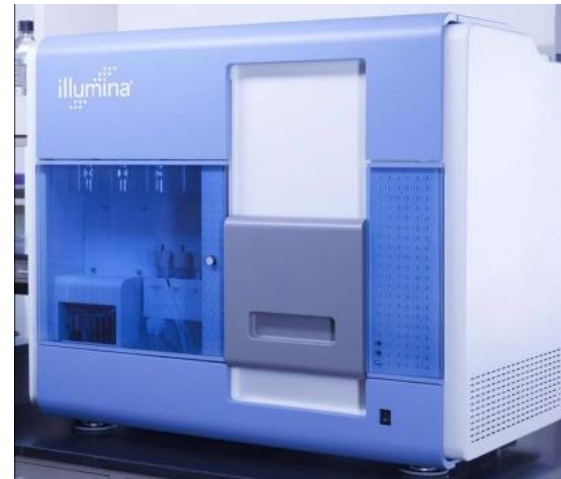
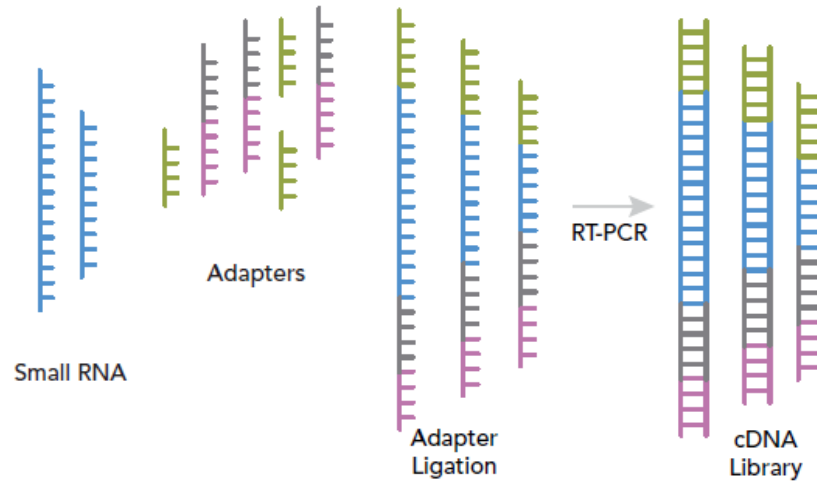
3' RNA adapter ligation

5' RNA adapter ligation

RT-PCR amplification

Purify small RNA library

Cluster generation and sequencing (Cluster Station and Genome Analyzer)

A miRNS-ek a génexpresszió „finomhangolói”

- ✓ A génexpresszió beállítása a sejtosztódásban, a sejthalálban, és a differenciálódásban (a **többszintű szabályozás igénye?**)
- ✓ a **növényektől a gerincteleneken át az emlősökig**, az ismert miRNS-mediált szabályozó folyamatok olyan fenotípusok **érzékeny beállításában** vesznek részt, mint a fejlődés, vagy a differenciálódás.
- ✓ Sejt, illetve **szövetspecifikus expresszió**
- ✓ A differenciálódás azonos fokán hasonló mikroRNS-ek expresszálódnak a különféle vérképzőrendszeri fejlődési vonalakban (Monticelli et al.)
- ✓ Onkogének és tumorszuppresszor gének működésének szabályozása

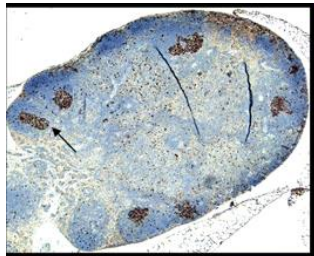
Néhány dolog vegyünk figyelembe

(BIC) noncoding szekvencia : 1 copia **miR-155** az exonban

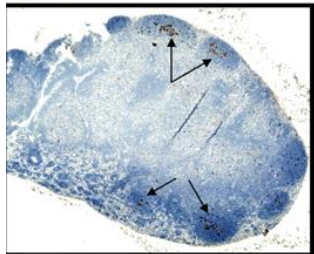
Aktivált immunsejtekben expresszálódik

Hodgkin limfóma diffúz nagy sejtés B sejt limfóma ; oncomir

miR-155 null egér semmi baja a hematopoezisnek **DE** Immunfunkciós defekt
Nincs normális B sejt funkció

WT

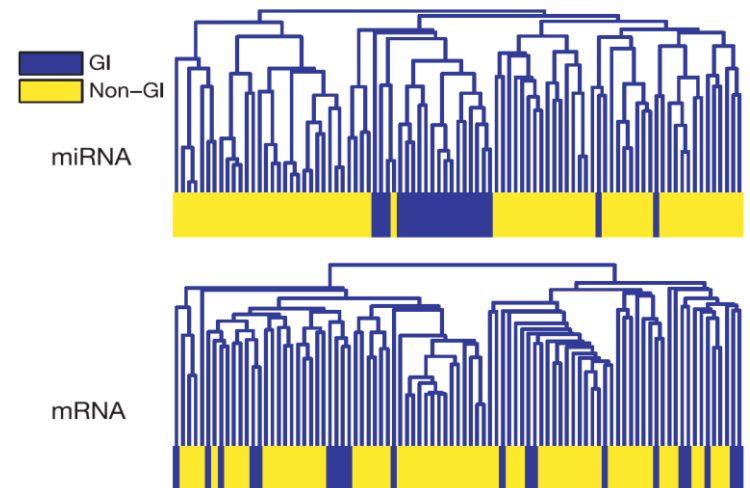
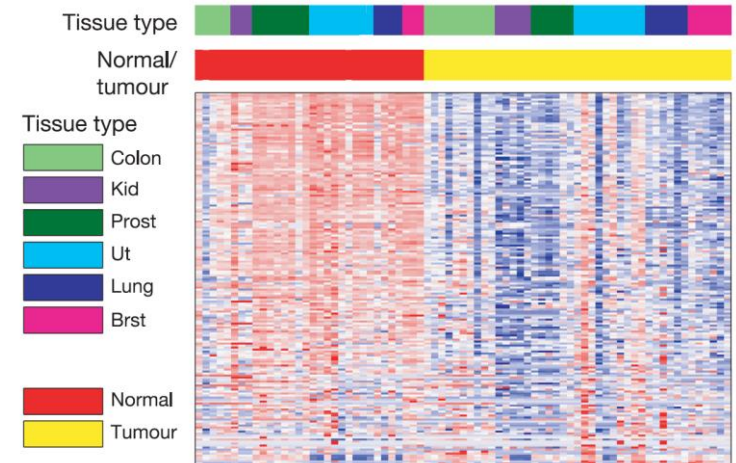

KO mir-155

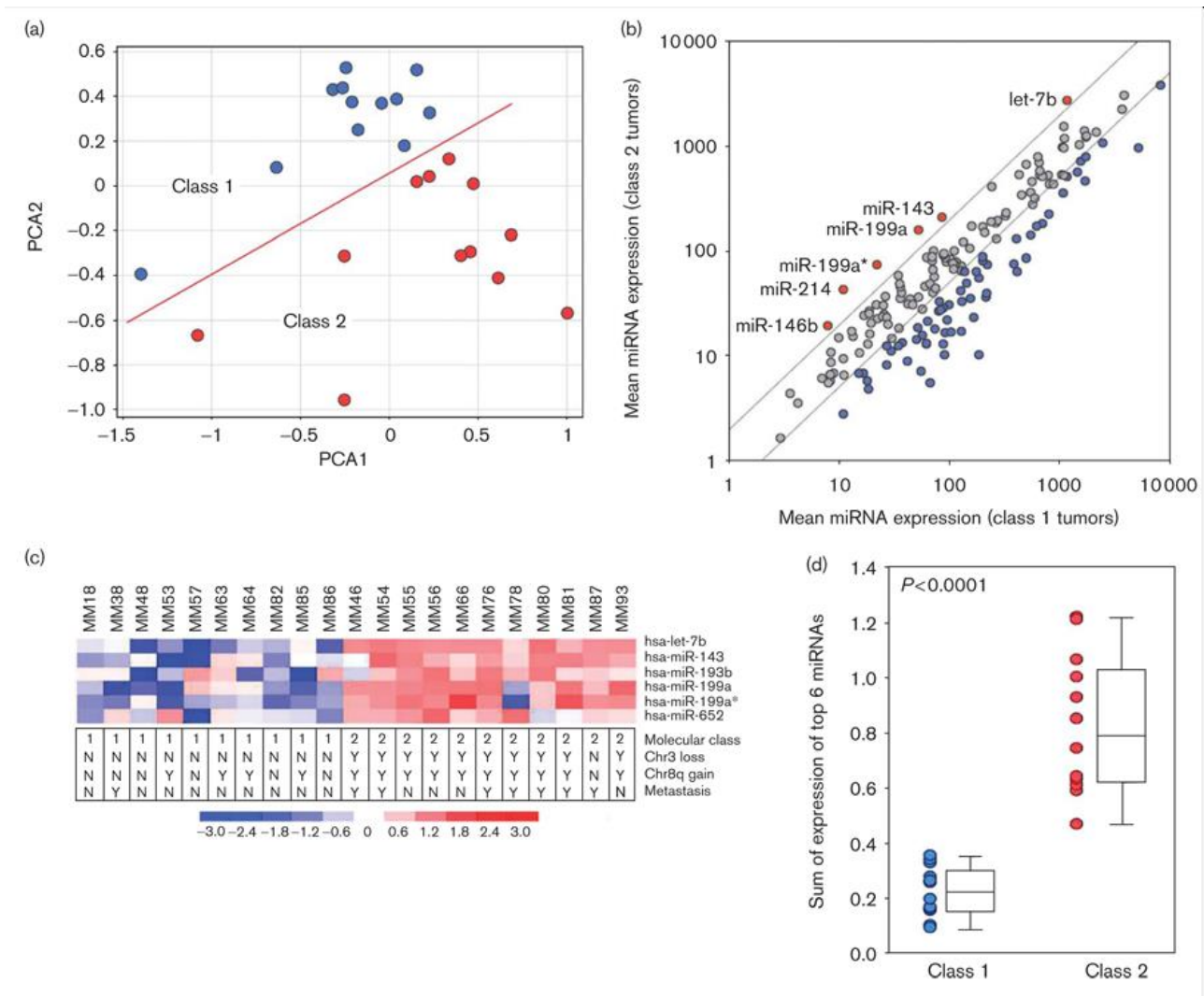
Egyéb KO újragondol

A miRNS-ek daganatok klasszifikációjában

- A különböző tumortípusok miRNS-profiljainak összevetése: **hasonló differenciáltsági állapottal és fejlődési eredettel rendelkezők hasonlítanak egymásra**
- Az egyes típusok miRNS-profilja megbízhatóbban klasszifikálja a tumort, mint a mRNS-mintázat
- A szövettanilag nem diagnosztikus, **differenciálatlan daganatokban igen eredményes** az eredet meghatározásában
- Gyakorlati előny: a rutinszerűen feldolgozott (formalinnal fixált, paraffinba-ágyazott) mintákban a miRNS-ek jórészt intaktak maradnak

Micro-RNAs associated with metastasis in uveal melanoma identified by multiplexed microarray profiling. *Melanoma Research*. 2008 18:184-190.

miRBase

<http://www.mirbase.org/>

miRBase MANCHESTER

Home Search Browse Genomics Help Download Submit

miRBase has moved to <http://www.mirbase.org/> - please update your links.

News - release 14

The miRBase database has moved to a new location at <http://www.mirbase.org/>, hosted in the [Faculty of Life Sciences, University of Manchester](#). All pre-existing URLs should forward to their new locations. Please update your links, and note the new contact email address (mirbase@manchester.ac.uk).

With release 14, the miRBase sequence database has broken through the 10000 entries barrier!

miRNA count: 10883 entries
Release 14: Sept 2009

Search by miRNA name or keyword

Download published miRNA data
[Download page](#) | [FTP site](#)

This site is featured in:
[NetWatch - Science 303:1741 \(2004\)](#)
[Highlights, Web watch - Nature Reviews Genetics 5:244 \(2004\)](#)

miRBase: the microRNA database

miRBase provides the following services:

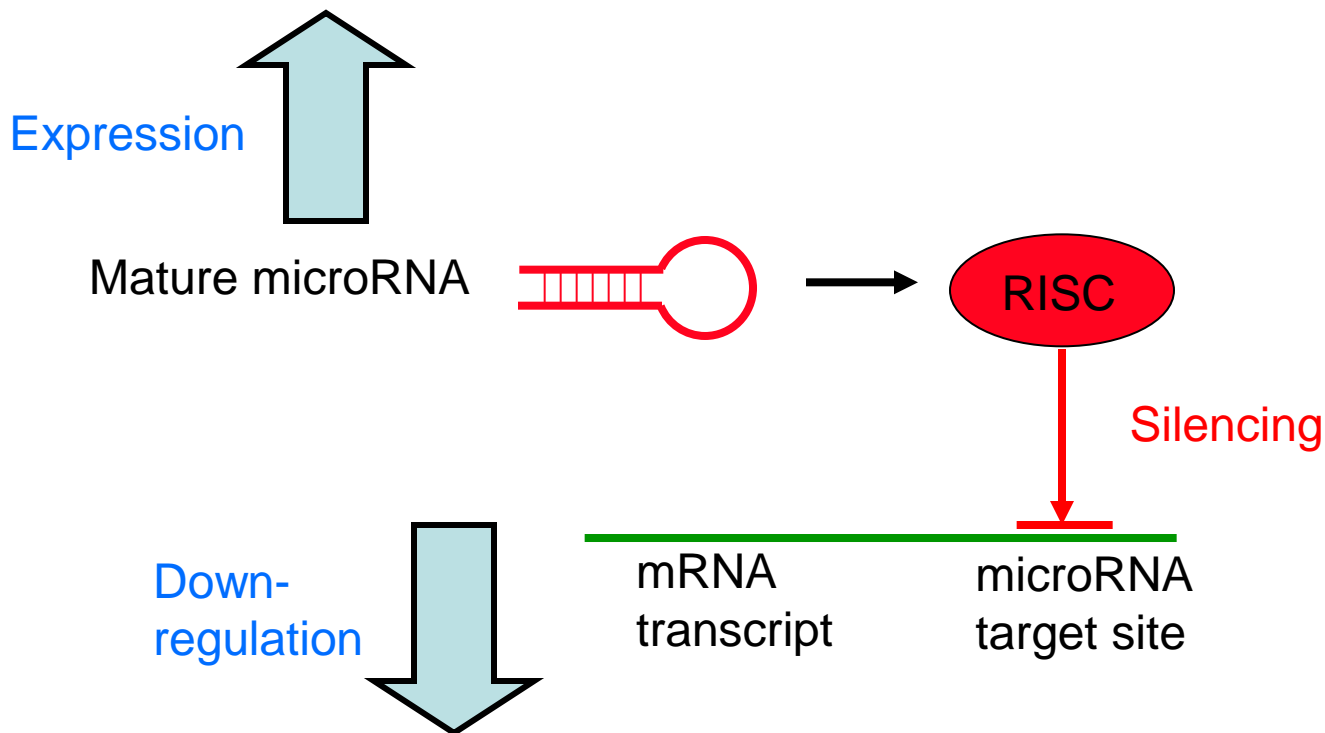
- The [miRBase database](#) is a searchable database of published miRNA sequences and annotation. Each entry in the miRBase Sequence database represents a predicted hairpin portion of a miRNA transcript (termed mir in the database), with information on the location and sequence of the mature miRNA sequence (termed miR). Both hairpin and mature sequences are available for [searching](#) and [browsing](#), and entries can also be retrieved by name, keyword, references and annotation. All sequence and annotation data are also [available for download](#).
- The [miRBase Registry](#) provides miRNA gene hunters with unique names for novel miRNA genes prior to publication of results. Visit the [help pages](#) for more information about the naming service.
- The miRBase Targets database and pipeline has been rebranded as [microCosm](#), and is now hosted at the [EBI](#). The microCosm resource continues to be maintained by the [Enright group](#). miRBase currently links miRNAs to targets predicted by [microCosm](#), [TargetScan](#) and [Pictar](#), and aims to provide a more extensive target prediction aggregation service in the future.

To receive email notification of data updates and feature changes please subscribe to the [miRBase announcements mailing list](#). Any queries about the website or naming service should be directed at mirbase@manchester.ac.uk.

miRBase is hosted and maintained in the [Faculty of Life Sciences](#) at the [University of Manchester](#) with funding from the [BBSRC](#), and was previously hosted and supported by the [Wellcome Trust Sanger Institute](#).

Hogy keressünk miR targeteket?

- Mindegyik elméleti target lehetséges?
- **ÖTLET: Vessük össze a két array adatot**

Általános modell

Get candidate targets

mRNA
sequence data

microRNA
sequence data

GCATCAT

AACTGCA

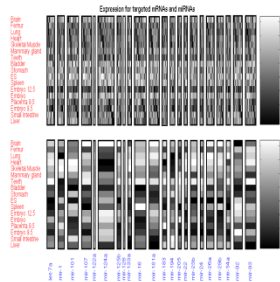
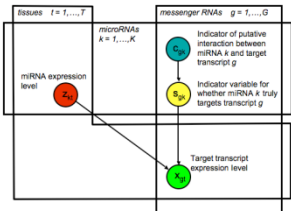
...

mRNA
expression data

microRNA
expression
data

GenMiR

Detected microRNA
targets

Ismert miR célgének és funkciók

miRNA	Target	Function
miR-15/miR-16	Bcl2	Apoptosis
miR-1	GJA1/KCNJ2	Cardiac Arrhythmia
miR-146	IRAK1/TRAF6	Bacterial Infectious Response; TLR-NF κ B
miR-520h	ABCG2	Stem Cell Differentiation
miR-106a	Rb1	Cancer Pathogenesis
miR-let7	Multiple	Cell Cycle Regulation
miR-155	-	Adaptive Immunity
miR-223	-	Granulocyte Regulation
miR-208	-	Stress Response (Heart)

Hogyan szabályozódik a microRNS

- transzkripció faktorok
- promóter metiláció

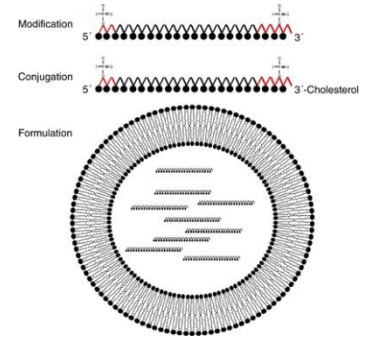
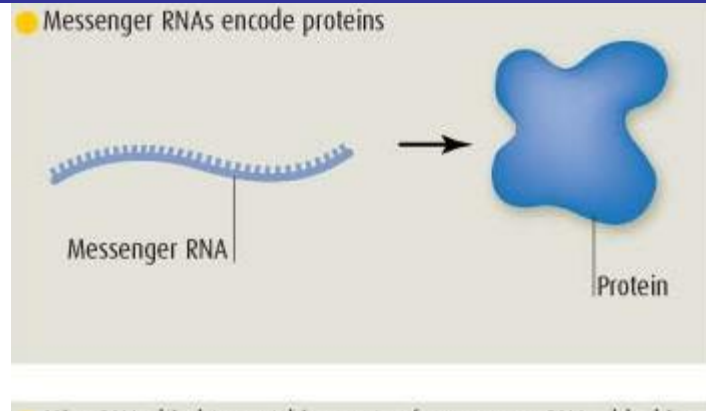

negatív/pozitív feedback

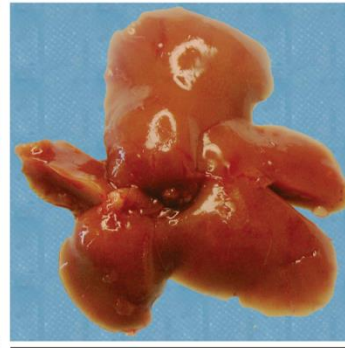
Alkalmazási lehetőségek a közeljövőben

- ❑ A génszabályozás újonnan felismert szintje: a miRNS-ekkel számolni kell a biológiai szabályozásban
- ❑ A komplexitás megismerhető?
  - Teljes genom szekvenálás
  - Bioinformatika
  - Kondicionális knock-out és transzgenikus állatmodellek
- ❑ Biomarker, diagnózis, klasszifikáció
- ❑ Terápia: tartós és hatékony onkomir-csendesítés, tumorszuppresszor miRNS exogén bevitele

antagomiR terapia???

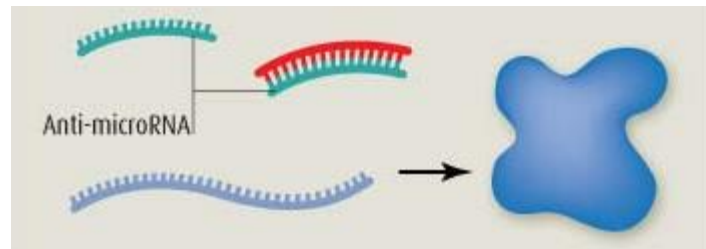
miR-10b

HoxD10

Control

microRNA

Therapeutic silencing of miR-10b inhibits metastasis in a mouse mammary tumor model
Li Ma et al Nature Biotechnology Volume: 28,341–347,2010

antagomiR terapia???

overexpression of miR-155
can induce lymphoma

① miR-155-addicted
lymphoid cells
are tumorigenic

model for anti-tumor miRNA inhibition

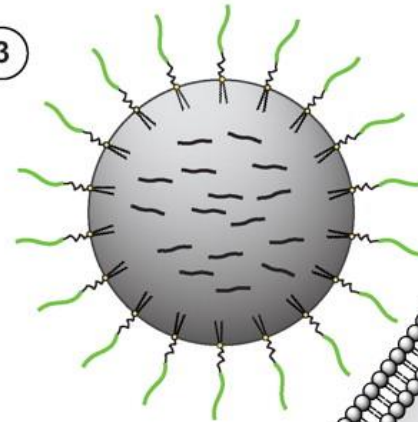

② inhibition of miR-155 overexpression
leads to tumor regression

ANTP-coated nanoparticles
deliver anti-miR-155 molecules

100-150 nm

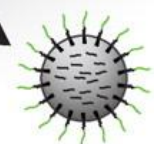
③

ANTP-facilitated
cellular uptake

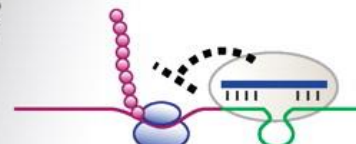
④

intracellular
anti-miR release

miR-155
oncomiR

⑤

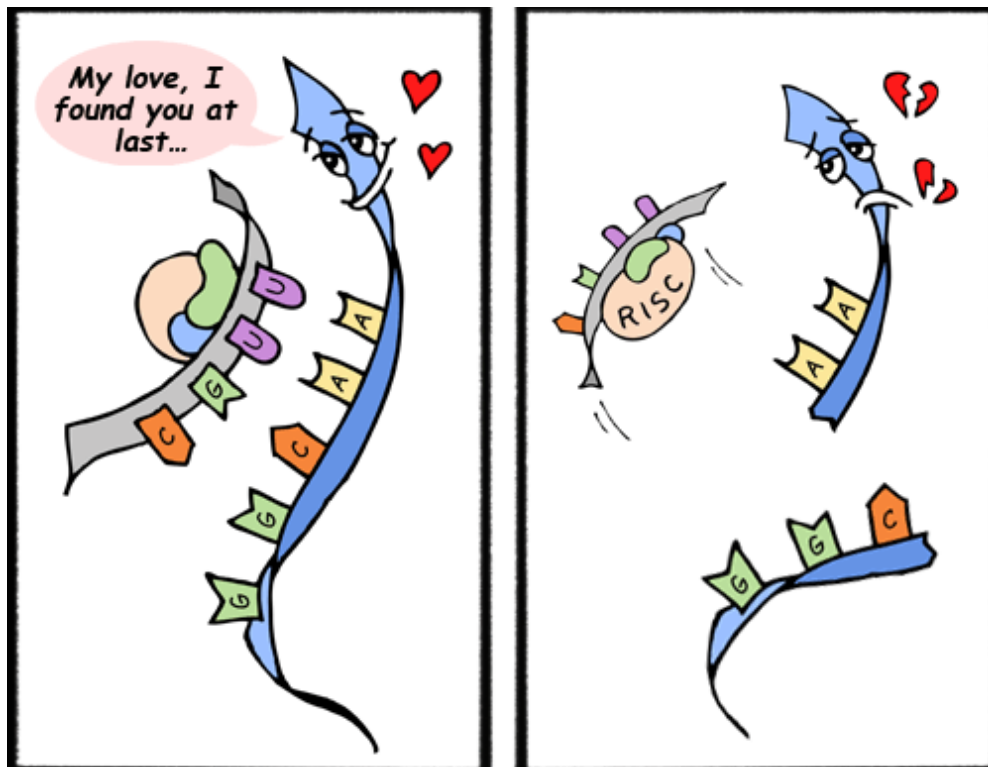

repression of endogenous
miR-155 targets,
e.g. tumor suppressors

miRNA inhibition

anti-miR binding
to miR-155

Köszönöm a figyelmet!

<http://www.merckmillipore.com/HU/hu/life-science-research/genomic-analysis/SmartFlare-Live-Cell-RNA-Detection/ZdGb.qB.KCcAAAFLAQs0i.s1,nav?bd=1>

